Приложение № 2 към Условията за кандидатстване

СТРАТЕГИЯ ЗА ВОМР

(ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЕЛЕМЕНТИ)

шрифт Times New Roman 12, междуредие 1,15

1. Географски район и население, обхванати от стратегията за ВОМР *(не повече от 2 страници)*

1.1. Информация за територията и населението на МИГ:

- Списък на общините, обхванати от МИГ;	- община Гулянци – 9969 жители; - част от община Плевен (с. Бръшляница, с. Буковлък, с. Върбица, с. Опанец и с. Ясен) – 9079 жители.
- Списък на населените места, обхванати от МИГ;	

Община Гулянци			
Нас. място	Бр. жители	Нас. място	Бр. жители
с. Брест	1564	с. Искър	168
с. Гиген	1585	с. Крета	237
гр. Гулянци	2816	с. Ленково	425
с. Долни вит	396	с. Милковица	1334
с. Дъбован	389	с. Сомовит	470
с. Загражден	270	с. Шияково	315
Община Плевен			
с. Бръшляница	811	с. Опанец	1549
с. Буковлък	3833	с. Ясен	2265
с. Върбица	621		

- Брой жители на населените места, обхванати от МИГ.	19 048

1.2. Описание на географския район и карта на територията, обхваната от МИГ:

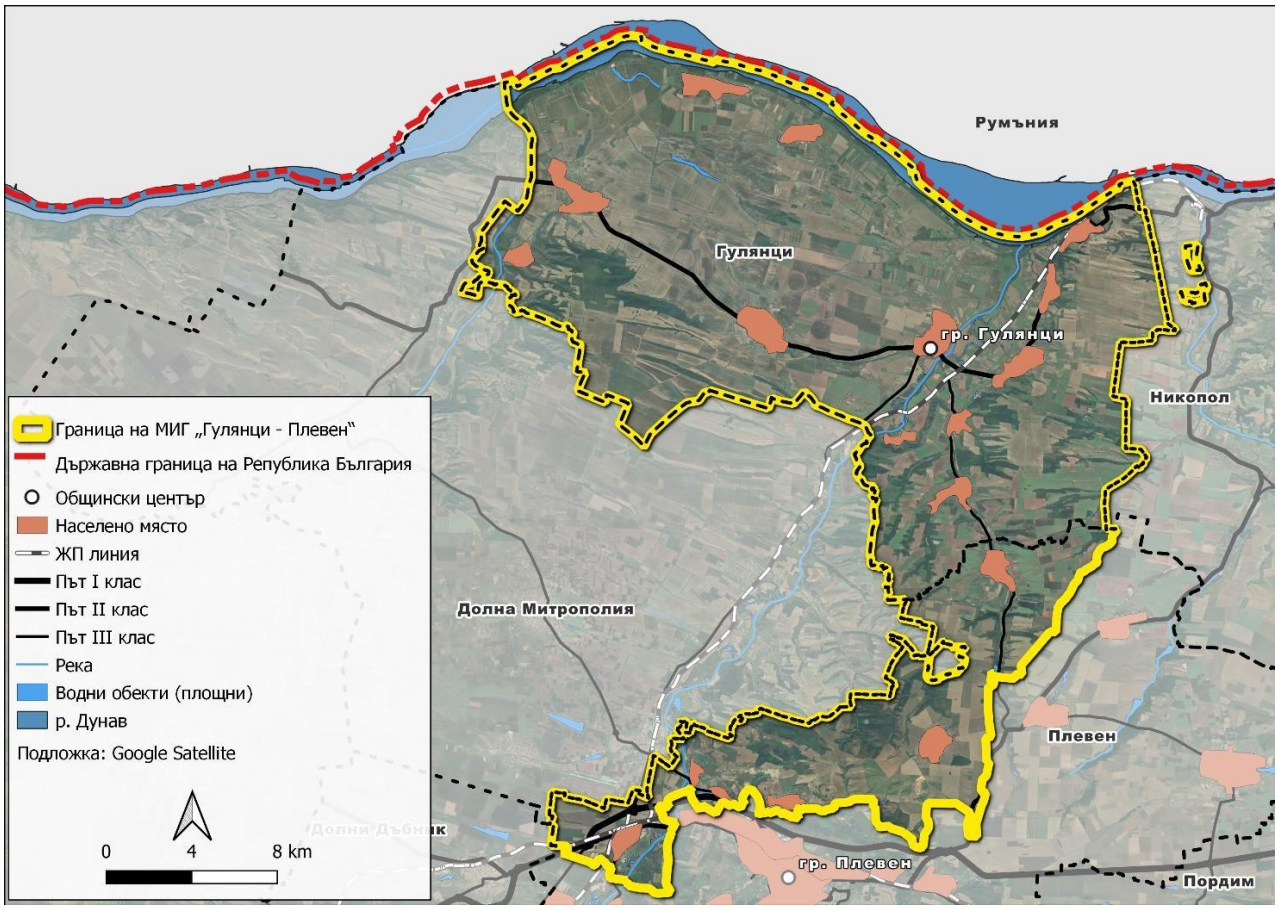

Територията на МИГ „Гулянци – Плевен“ е определена от административните граници на община Гулянци и землищата на селата Бръшляница, Буковлък, Върбица, Опанец и Ясен от община Плевен. МИГ има граници с Република Румъния (посредством р. Дунав), с община Никопол на изток, с община Долна Митрополия на запад и с останалата част от община Плевен на юг. На територията на МИГ има 17 населени места, от които 16 са села (5 в община Плевен и 11 в община Гулянци) и 1 град – гр. Гулянци (административен център на едноименната община). Републиканската пътна мрежа, която преминава през територията на МИГ се състои от първокласен път I-3 „Ботевград – Гара Бяла“ (Е-83) и второкласен път II-11 „Симеоново – Гулянци“. Релефът на територията на МИГ е предимно равнинен. Средна надморска височина е около 124 m в община Гулянци и 211 m – за община Плевен. Климатът се характеризира с горещо лято и суха зима. Средните температури за месец януари са между -2°C и 5°C, а за месец юли, август между - 17°C и 31°C. Средните валежи са със зимен максимум и летен минимум. Стойностите на валежите за месец декември са 50 mm и 20 mm за месец август като сравнително близки до максимума са стойности за месеците март и април.

Територията на МИГ попада в умерено-континенталната климатична област. Преобладаващите ветрове на територията на МИГ са западни, следвани от изток-североизточни и запад-югозападни. Водите на територията на МИГ са представени от реките Вит, Тученица и Искър, които се вливат в р. Дунав. Освен това се наблюдават и значителни подземни водни ресурси, защото има разпространен голям водоносен хоризонт, който е

развит в горните участъци на геоложкия строеж. Водите в него са предимно порови и карстови, чието количествено и химическо състояние е добро. Почви и полезни изкопаеми Почвено разнообразие на територията на МИГ се състои от карбонатни черноземни, черноземни и алувиално-ливадни. Трите вида почви се характеризират с добро качество и висока бонитетна категория. На територията на МИГ се наблюдават и ерозионни процеси по десните брегове на Искър и Вит. По браговете на р. Дунав също са установени ерозионни процеси. Територията на МИГ е бедна на полезни изкопаеми – единствено се експлоатират няколко кариери за инертни материали и нерудни полезни изкопаеми (огнеупорни глини) при селата Буковлък и Опанец.

2. Описание на процеса на участие на общността в разработване на стратегията: *(не повече от 3 страници)*

2.1. Описание на процеса - проведени срещи, семинари, конференции, обучения, обществени обсъждания с местната общност и описание на съответствието на стратегията с Интегрираната/ите териториална/и стратегия/и за развитие на региона/ите от ниво 2:

Със стартирането на проект по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности” на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от ПРСР 2014-2020 г., местната общност от територията на МИГ беше включена активно в процеса по разработване на Стратегията за ВОМР за периода 2023 – 2027 г. и участваше в дейностите по изпълнение на проекта.

I. Проведени са 13 срещи, семинари, конференции - Приложение „Списъци за участие в обучения, срещи, семинари, конференции и обществени обсъждания“ :

1. Еднодневна информационна среща за най -малко 10 души - 1 брой в гр. Гулянци

2. Еднодневна информационна среща за най -малко 10 души - 1 брой в с. Ясен

3. Еднодневна информационна среща за най -малко 10 души - 1 брой в с. Ясен

4. Еднодневна информационна среща за най -малко 10 души - 1 брой в гр. Гулянци

5. Еднодневна информационна среща за най -малко 10 души - 1 брой в с. Върбица

6. Еднодневна информационна среща за консултиране с местната общност за на-малко 10 участници – 1 бр. в гр. Гулянци;

7. Еднодневна информационна среща за консултиране с местната общност за на-малко 10 участници – 1 бр. в с. Загражден;

8. Еднодневна информационна среща за консултиране с местната общност за на-малко 10 участници – 1 бр. в с. Дъбован;

9. Еднодневна информационна среща за консултиране с местната общност за на-малко 10 участници – 1 бр. в с. Сомовит;

10. Еднодневна работна среща за консултиране подготовката на стратегията за най-малко 10 участници – 1 брой в с. Ленково;

11. Еднодневна работна среща за консултиране подготовката на стратегията за най-малко 10 участници – 1 брой в с. Долни Вит;

12. Еднодневна работна среща за консултиране подготовката на стратегията за най-малко 10 участници – 1 брой в с. Върбица;

13. Еднодневна работна среща за консултиране подготовката на стратегията за най-малко 10 участници – 1 брой в с. Бръшляница;

14. Еднодневна информационна конференция за най малко 50 участници – 1 бр. в гр. Гулянци;

15. Еднодневна информационна конференция за най малко 50 участници – 1 бр. в с. Буковлък.

II. Проведени са 4 броя обучения за екипа на МИГ и 4 за местни лидери, свързани с разработването на стратегията за ВОМР: *Приложение „Списъци за участие в обучения, срещи, семинари, конференции и обществени обсъждания“*

1. Обучение на екипа на МИГ, вкл. представители на партньорите за 10 участника – 1 брой в гр. Гулянци;

2. Обучение на екипа на МИГ, вкл. представители на партньорите за 10 участника – 1 брой в с. Буковлък;

3. Обучение на екипа на МИГ, вкл. представители на партньорите за 10 участника – 1 брой в с. Крета;

4. Обучение на екипа на МИГ, вкл. представители на партньорите за 10 участника – 1 брой в с. Шияково;

5. Еднодневно обучение на местни лидери – 1 брой за 20 участника в с. Буковлък;

6. Еднодневно обучение на местни лидери – 1 брой за 20 участника в с. Брест;

7. Еднодневно обучение на местни лидери – 1 брой за 20 участника в с. Гиген;

8. Еднодневно обучение на местни лидери – 1 брой за 20 участника в с. Милковица.

Проведени са 4 обществени обсъждания на Стратегията за ВОМР (в това число и на актуализираната СВОМР) – две в гр. Гулянци и по едно в селата . Буковлък и Ясен.

Заложените мерки в СВОМР на МИГ „Гулянци – Плевен“ ще допринеса за реализирането на редица мерки и дейности, дефинирани в ИТСР на Северозападен регион на планиране от ниво 2, показани в следващата таблица.

Заложени мерки/дейности в ИТСР на Северозападен регион	Съответствие с мярка от СВОМР
Специфична цел 1.1. Повишаване на инвестиционната активност Специфична цел 1.2. Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика	Мярка 1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ Мярка 2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“ Мярка 3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ Мярка 4 „Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони“
Специфична цел 1.3.1. Развитие на селското и горското стопанство при устойчиво управление на природните ресурси	Мярка 1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ Мярка 2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“
Специфична цел 1.3.2 Развитие на устойчив туризъм	Мярка 3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“ Мярка 5 „Създаване на местен туристически продукт, свързан с местното наследство, изделия и храни“
Специфична цел 2.1.1. Насърчаване на равния достъп до и завършването на качествено и приобщаващо образование и обучение; Специфична цел 2.1.3. Модернизация на образователната инфраструктура Специфична цел 2.2.1. Модернизация на здравната инфраструктура и социалните услуги Специфична цел 2.2.3. Обновяване на спортната инфраструктура Специфична цел 3.1. Транспортна и цифрова свързаност Специфична цел 3.2.1. Изграждане и поддържане на техническата инфраструктура Специфична цел 3.2.2. Енергийна инфраструктура и ефективност:	Мярка 4 „Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони“ Мярка 3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“
Специфична цел 2.2.2. Подкрепа за културни институции и дейности ,достъп до културно наследство; Специфична цел 3.2.2. Енергийна инфраструктура и ефективност; Специфична цел 3.3. Подобряване качеството на градската и агломерационната среда	Мярка 4 „Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони“ Мярка 5 „Създаване на местен туристически продукт, свързан с местното наследство, изделия и храни“

2.2. Групи/сектори заинтересовани лица, участвали в процеса на съгласуване на стратегията:

В рамките на проекта по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ беше проведено проучване и изготвен анализ на конкретните заинтересовани страни и техните потребности във връзка с разработването и прилагането на Стратегията за ВОМР.

В събитията /информационни срещи, семинари, конференции, обучения и обществени обсъждания/ по време на разработване на Стратегията за ВОМР се включиха общо 4281 участници. В обществените обсъждания взеха участие 102 души. В обученията бяха включени 139 човека от екипа и местни лидери. Общо в обученията и обществените обсъждания взеха участие 241 човека, представители на всички идентифицирани заинтересовани страни.

По време на консултирането с местната общност и проведените анкетни проучвания бяха идентифицирани следните заинтересовани страни, нуждите на които са отразени в предложените инвестиционни мерки:

1.**Публични сектор**

1.1.Община Гулянци и кметства на територията на МИГ „Гулянци – Плевен“ – органи на местната власт, местното самоуправление и други публични органи.

1.2.Образователни и обучителни организации,– учебни заведения от системата на основното и средното образование, детски градини, детски ясли.

2. **Стопански сектор:**

2.1.Предприятия извън сектора на земеделието – в тази група са включени предприятия, развиващи своята дейност извън сектора на земеделието на територията на МИГ „Гулянци – Плевен“. Броят на предприятията е значителен, поради което те представляват голяма част от потенциалните бенефициери към бъдещата стратегията за воденото от общностите местно развитие;

2.2. Земеделски производители и преработватели – физически и юридически лица, вкл. земеделски кооперации и преработватели на селскостопанска продукция, намиращи се на територията на МИГ „Гулянци – Плевен“.

3. Нестопански сектор:

3.1 Културни организации (вкл. читалища, културни дейци – физически лица и др.) – читалищата са нестопански организации, регистрирани по Закона за Народните читалища. Те са традиционни самоуправляващи се културно-просветни сдружения в населените места;

3.2.НПО – нестопанските организации, регистрирани по ЗЮЛНЦ (сдружения в областта на културата, спорта0

3. Анализ на нуждите и потенциала за развитие на територията: *(не повече от 10 страници)*

3.1. Описание на ситуацията на територията на МИГ към момента на кандидатстване:

1. <u>Профил на територията на МИГ</u>

Територията на МИГ „Гулянци – Плевен“ обхваща административните граници на община Гулянци и землищните такива на 5 от населените места в община Плевен (селата Бръшляница, Буковлък, Вървица, Опанец и Ясен). Територията на МИГ заема 14% от площта и 8% от населението в област

Плевен.

2. <u>Природно-ресурсен потенциал</u>

Територията на МИГ се характеризира с отлични агро-климатични условия, значителни водни ресурси и добро качество и висока бонитетна категория на почвите.

3. <u>Културно наследство и културна инфраструктура</u>

Културното наследство на територията на МИГ ще бъде проследено чрез описаните недвижими културни ценности (НКЦ) в двата общи устройствени плана на община Гулянци и община Плевен.

В община Гулянци има 49 недвижими културни ценности, от които 22 са архитектурно- строителни, 9 НКЦ – архитектурно-строителни от Античността и Средновековието; 3 НКЦ – исторически; 3 НКЦ – художествени; 1 НКЦ – архитектурно-художествена; 1 НКЦ – археологически резерват и 8 военни паметници.

Четири от НКЦ са от национално значение – археологическият резерват „Улпия Ескус“, с. Гиген, античното селище „Утус“, римският некропол при с. Милковица и античната крепост край с. Сомовит. Първите две са туристически обекти и са неразривно свързани помежду си.

Богатството на културни ценности се допълва с 5 църковни храма: „Св. Параскева (Петка)“ – с. Брест; „Св. Георги (Св. Никола)“ – с. Гиген; „Св. Параскева (Петка)“ – с. Искър; „Св. Архангел Михаил“ – с. Милковица; и „Св. Архангел Михаил (Св. Николай)“ – с. Сомовит; както и храмът „Св. Георги“ в гр. Гулянци (който не е включен в списъка с НКЦ).

Според ОУПО Плевен в 5-те села от община Плевен, които влизат в състава на МИГ „Гулянци – Плевен“, нямат богато недвижимо културно наследство.

Културна инфраструктура

Традиционни и най-важни културни средища на територията на МИГ са читалищата. Във всяко населено място е изградено и функционира читалище – 17 читалища. **Част от тях се нуждаят от основен ремонт, други – само от частичен.**

4. <u>Селищна система и урбанизация</u>

Селищната система на територията на МИГ е изградена от 17 населени места, от които 1 град (гр. Гулянци) и 16 села. Населението в МИГ е концентрирано в селата – 82%, докато останалата част от него населява общинският център (гр. Гулянци) – 18%. Всички селища разполагат със сравнително добре изградена инфраструктура по отношение на електроснабдяване, водоснабдяване, съобщителни връзки и транспортен достъп.

5. <u>Развитие на човешките ресурси и социалната сфера</u>

Демографска структура населението през последните 9 години (2015-2023 г.) постепенно се влошава. Характерно за населението на територията на МИГ е, че то застарява – намаляване на раждаемостта за сметка на увеличаващата се смъртност. За 2023 г. естественият прираст продължава да отчита отрицателни стойности. Механичният прираст за първа година отчита положителна стойност, която до голяма степен това се дължи на пандемията от ковид, в която по-малките и общини и малките населени места бяха предпочитана дестинация за живеене, а много домакинства се прибраха по родните си места.

Що се отнася до възрастовата структура на населението се наблюдава рязко намаляване на

населението в трудоспособна възраст за периода 2015-2023 г. като за последната година то наброява 70 167 д. Намаляване на трудоспособното население е в резултат на осъществяване на трудови миграции към съседни по-големи икономически центрове, с цел осигуряване на заетост. Дяловете на лица в под и над трудоспособна възраст претърпяват леки разлики за периода 2015-2023 г.

Намаляването на работната ръка изправя местните предприятия пред предизвикателства за преодоляване липсата на работна ръка с инвестиции в ново оборудване и технологии, изискващи по-малко работна сила.

Образователна структура

Съпоставянето на стойностите от последните две национални преброявания (2011 г. и 2021 г.) обрисуват подобряване на образователната структура на територията на МИГ. Населението с висше и средно образование нарастват, за сметка на това с начално и основно образование.

Повишеният образователен ценз би могъл да се използва от местния бизнес за създаването на стоки и услуги с по-висока добавена стойност.

6. Етническа структура на населението

По данни на последното национално преброяване през 2021 г. етническата структура на населението се състои от 90% етнически българи, 2,2% роми , 1,5% турци и 0,5% други етнически групи.

Интегрирането на местните малцинствени групи е възможно чрез въвеждане на целенасочени мерки за преодоляване на различията и активиране и включване на малцинствени групи в пазара на труда. В сферата на образованието могат да се заложат мерки за повишаване на уменията на децата и учениците за обучение и общуване в мултикултурна среда, включително повишаване на капацитета на учителите да работят в нея.

7. Заетост и безработица

Заетост

Заетите на територията на общините Гулянци и Плевен за 2021 г. са 35 864 д. От тях най-много са заети в сектора на услугите (56%), други 41% работят в индустрията. В аграрният сектор заетите са най-малко – 3%. Заетостта я осигуряват предимно големите (над 250 души) и микро предприятията (до 9 души). В първите работят 28% от заетите, а в вторите – 31%.

8. Безработица

Коефициента на безработица за територията на МИГ следва тенденциите на останалите административни нива, но е по-високо от средното за страната и областта – 10,5% за 2024 г. На територията на МИГ се забелязва, че с намаляването на общата безработица намалява и делът на продължително безработните, което е показател за динамиката на труда и че хората сравнително бързо си намират работа.

9. Образование

През учебната 2022/2023 година на територията на МИГ „Гулянци – Плевен“ функционират 9 училища (предимно основни) – 4 в община Гулянци и по едно във всяко от селата на община Плевен, участващи в състава на МИГ. Училищата са основни – 5 бр., средни – 3 бр. и едно начално.

Отчита се тенденция за намаляване на броя ученици в основния етап на образование (I-VII клас), като част от тях продължават образованието си в VIII/IX – XII/XIII в други градове или изобщо не продължават.

Последните данни за отпаднали ученици от образователната система са за учебната 2019/2020 и регистрират 3,02% или 262 отпаднали ученици. **Причините за отпадане са най-различни – социални, икономически, културно-религиозни и миграционни процеси.**

10. Здравеопазване

Болничната и извънболничната помощ на територията на МИГ се предоставя от едно болнично заведение в гр. Гулянци с капацитет 66 легла и един медицински център за извънболнично лечение. За територията на МИГ има 26 практикуващи лекари , което е един от добрите показатели в страната. Близостта на МИГ до областният център – град Плевен е един от медицинските центрове в Северна България с медицински университет – оказва благоприятно влияние на достъпа и качеството на здравното обслужване в района.

Проблем в сферата на здравеопазването е липсата на достъп до здравни услуги в по-малките населени места на територията на МИГ, включително липсата на аптеки.

За община Гулянци има функциониращо 4 броя аптеки , но те са концентрирани в общинския център -гр. Гулянци.

11. Социални услуги

Всяка от общините Гулянци и Плевен предоставя различни социални услуги в подкрепа на уязвими групи, предимно чрез средствата на оперативните програми и делегираните бюджети.

В община Гулянци се предоставят следните услуги: „Личен асистент“; „Приемна грижа“; „Център за обществена подкрепа“ и „Домашен социален патронаж“. Като недостатък на социалните услуги в общината може да се изтъкне липсата на дневни и почасови услуги в общността за деца и възрастни с увреждания, както и липсата на резидентни услуги за деца. Недостига на финансиране предопределя отлагане на изграждането на планувания Център за настаняване от семеен тип, който се очаква да бъде с капацитет от 30 места

На територията на община Плевен се предоставя почти пълния комплекс от социални услуги в общността, като те са фокусирани предимно в общинския център.

Обобщено, двете общини имат добре развити социални услуги, насочени към намаляване на изолацията на хората в риск и подобряване на живота на хората от уязвимите групи. Често, обаче, липсата на финансиране е пречка пред разширяване на комплекса от социални услуги и подобряване качеството и увеличаване на капацитета на съществуващите. Поради тази причина в сферата на социалните услуги е необходимо да се продължат дейностите, свързани с подобряване им и разширяването на техния обхват.

12. Спорт

Спортът в двете общини е свързан както с дейността на професионалните спортни клубове, така и на свободно практикуване на спортни занимания. В община Гулянци е регистриран един спортен клуб по футбол „Левски“. В община Плевен са регистрирани многобройни спортни клубове по следните видове спорт: футбол, баскетбол, волейбол, хандбал, бокс, борба, лека атлетика, триатлон, бойни изкуства, тенис на корт, тенис на маса, фехтовка, стрелба, шах, ориентиране и др.

13. Икономическо развитие

Следва да се отбележи, че за част от икономическите дейности данните са конфиденциални и е невъзможно да бъде направена точна картина на местната икономика. Важно е да се уточни, че в община Плевен голяма част от икономическите дейности са съсредоточени в общинския център, в който интервенциите по подхода ВОМР са ограничени.

Също така е важно да се отбележи, че обобщените данни за двете общини – Гулянци и Плевен – скриват строгата диверсификация във всяка от тях. В най-голяма степен това се отнася за община Гулянци, чиято икономика силно разчита на аграрния сектор. В него са заети близо една пета от работещото население, а над една четвърт от предприятията оперират предимно в селското, горско и рибно стопанство и отговарят за над 26% от общите приходи в общината. Другата основна икономическа дейност за община Гулянци е търговията и ремонта автомобили и мотоциклети, в която са заети почти половината от работещите (46%) в общината, а предприятията съставляват 44% от всички стопански субекти. Приносът от този тип икономически дейности е почти 62% от съвкупния за цялата местна икономика.

В същото време, икономиката на община Плевен е много по-балансирана, с много повече предприятия във всички икономически дейности. Въпреки това, мога да се открояят няколко водещи икономически дейности в местното развитие. На първо място това е търговията и ремонта на автомобили и мотоциклети. Малко над една трета от предприятия в общината упражняват тези дейности, като в тях са ангажирани около една пета от работещите в общината, а генерирани приходи от дейността съставляват почти половината от всички в местната икономика.

На следващо място е преработващата промишленост, в която са ангажирани една трета от заетите лица, а приходите от нея съставляват малко над една пета (21%) от всички в община Плевен.

Обобщено, според наличните данни, икономическите дейности, оказващи най-голямо влияние върху икономиката на МИГ „Гулянци – Плевен“ са селското стопанство (предимно в община Гулянци), преработващата промишленост (предимно в община Плевен), строителството (в община Плевен), хуманното здравеопазване и социална работа (предимно в община Плевен) и ремонта на автомобили и мотоциклети (в двете общини).

Селско, горско и рибно стопанство (Аграрен сектор)

В аграрния сектор общините Гулянци и Плевен имат дългогодишни традиции, като едва 6% от произведената продукция, 4% от приходите от дейността на предприятията се дължат от него. 2,8% от заетите лица работят в сектора.

Приносът на сектора е нисък, но в община Гулянци аграрният сектор е отговорен за около една четвърт от приходите в местната икономика и над 40% от произведената продукция. Докато за община Плевен различните показатели не надхвърлят 6%.

Интересът към земеделието и животновъдството донякъде е свързан с циклите на европейското финансиране. За 2022 г. е отчетен най-малкият брой регистрирани животновъди и земеделци за последните 9 години.

Що се отнася до основните земеделски култури на територията на МИГ, това са пшеницата, слънчогледът и ечемикът. Също се отглеждат лозя орехи, сливи и други.

Местните животновъдите предимно отглеждат овце, говеда и птици (предимно кокошки), а напоследък и пчели.

Сектор „Индустрия“

В индустриалния сектор на територията на общините Гулянци и Плевен оперират 1013 предприятия (15% от всички), които произвеждат около половината от продукцията на територията и са отговорни за близо 30% от генерираните приходи на всички стопански субекти за 2023 г.

Индустриалният сектор на територията на двете общини включва представители на почти всички икономически дейности, като преобладават тези в преработващата промишленост и строителството. Преработващата промишленост е отговорна за една трета (34%) от произведената продукция на територията на общините Гулянци и Плевен.

Може да се обобщи, че индустриалният профил на територията на МИГ „Гулянци - Плевен“ е фокусиран върху преработващата промишленост и строителството, в които оперират редица предприятия.

Сектор „Услуги“

В сектора на услугите предимно са развити икономически дейности като търговия, ремонт на автомобили (и мотоциклети) и хотелиерство и ресторантьорство. Предприятията, които са в сектора съставляват близо 80% всички стопански единици на територията на МИГ и 65% от всички приходи от местните икономики.

Следва да се отбележи, че все още в сектора на услугите има нереализиран потенциал, особено по отношение на хотелиерството и ресторантьорството, защото територията на МИГ има множество природни и културни дадености, които могат да привлекат и задържат туристите в рамките на двете общини.

Туризъм

На територията на МИГ има десетки недвижими културни ценности, които са свързани с най- новата българска история и могат да допринесат за развитието на туризма на територията на МИГ.

В община Гулянци няма регистрирано място за настаняване, а цялата база е фокусирана в община Плевен, по-точно в общинския център – гр. Плевен.

14. Техническа инфраструктура

Транспортна инфраструктура

Територията на МИГ има излаз на р. Дунав, която е част от основен транс европейски транспортен коридор №7 „Рейн-Дунав“. Достъпът до водния транспортен коридор се осъществява чрез пристанището в с. Сомовит, което е от национално значение за обработка на генерални и насипни товари. Наличието на речно пристанище на територията на МИГ е предпоставка общините Гулянци и Плевен да използва максимално транспортен коридор №7 за развитието на местната икономика.

През общините преминават няколко трасета на пътища от републиканската пътна мрежа, а те са:

- първокласен път I-3 „Гара Бяла – Ботевград“;
- второкласен път II-11, свързващ областите Видин, Монтана, Враца и Плевен и който в бъдеще има потенциал да бъде трансформиран в крайдунавски скоростен път;

- третокласен път III-118 „Гулянци – Долна Митрополия“ – свързва гр. Гулянци със гр. Долна Митрополия и военното летище, като осъществява и бърза връзка с гр. Плевен;
- третокласен път III-1106 „Гулянци – Бръшляница“ – свързва гр. Гулянци със северните села от община Плевен.

Близо половината от пътищата от републиканската пътна мрежа на територията на МИГ са в добро състояние, докато останалата част – в лошо – се нуждае от ремонт. Що се отнася до транспортната достъпност в рамките на територията на МИГ, тя е на добро ниво.

Водоснабдяване и канализация

Всички населени места на територията на МИГ са **водоснабдени** и подаваната вода до крайните потребителите е с добро качество. Отклонения в показателите за качеството на подаваната вода за питейни нужди е установена само за малките селища, с население под 1000 жители, с малко потребление, което прави изграждането на ПСПВ (пречиствателна станция за питейни води) икономически неоправдана за ВиК оператора.

Средната загуба на водата при пренос на територията на МИГ за 2022 г. е 52,84%, която е по- малка от тази на национално ниво – над 60%. Загубите на вода при преноса ѝ са в резултат на от остарялата водопреносна мрежа и честите аварии.

На територията на МИГ има частично **изградена канализационна мрежа** в гр. Гулянци и с. Буковлък. Отвеждането на отпадните водите в останалите населени места става посредством септични ями. В МИГ липсват пречиствателни съоръжения за отпадъчни води, което е причина за безконтролно изпускане на замърсени води във водоемите.

ПСОВ на община Плевен е разположена в землището на съседната община Долна Митрополия и се обновява по проекта „Интегриран воден цикъл Плевен – Долна Митрополия“.

Управление на отпадъците

Община Гулянци и петте села от община Плевен, които участват в състава на МИГ „Гулянци – Плевен“, са обхванати от Регионалната схема за управление на отпадъците в регион Плевен (регионално депо за битови отпадъци), която се намира между селата Буковлък и Опанец. На практика РСУО осъществява дейността си на територията на МИГ „Гулянци – Плевен“.

Сметосъбирането и сметоизвозването обхваща всички населени места на територията на МИГ.

На територията на МИГ все още възникват проблеми с нерегламентираното изхвърляне на отпадъци, което довежда до образуването на неформални сметища. В допълнение паленето на отпадъци по сметищата води до недопустими замърсявания на атмосферата с различни органични и токсични съединения, окиси и въглерод.

3.2. Идентифицирани групи от заинтересовани от изпълнението на стратегията за ВОМР лица на територията на МИГ:

Заинтересованите страни в процеса на подготовката и прилагането на Стратегията за ВОМР на МИГ „Гулянци – Плевен“ са:

- със съвпадащи интерес и възможности;
- свързани с реализиране на стратегия за ВОМР, включително като потенциални получатели на финансова помощ и ползватели на резултати от нейното изпълнение.

Съгласно горното, за идентифициране на групите заинтересовани страни са формулирани следните критерии:

- да са местни за територията на МИГ „Гулянци – Плевен“ – имат седалище на територията и обхватът на дейността им е на територията на общините Гулянци и Плевен, и
- да имат общ/съвпадащ косвен или пряк интерес от прилагането на Стратегията за ВОМР, като:
  а) свързани са с реализирането на целите на Стратегията за ВОМР, като се ползват косвено от прилагането на проектите (чрез подобрената среда, по-качествени услуги, работни места и т.н.); или
  б) са потенциални преки бенефициенти по Стратегията за ВОМР.

Въз основа на предходните критерии и проведените проучвания са идентифицирани 6 групи заинтересовани страни. Те са групирани по основните сектори – публичен, стопански и нестопански:

1. **Публичният сектор**
   1.1. Публични органи (общини, кметства и други публични органи);
   1.2. Образователни и обучителни организации, организации в областта на социалното включване и маргинализираните общности.
2. **Стопанският сектор**
   2.1. Предприятия извън сектора на земеделието и животновъдството;
   2.2. Земеделски производители и преработватели.
3. **Нестопанският сектор**
   3.1. Културни организации (вкл. читалища, културни дейци – физически лица и др.);

НПО от всички сектори.

3.3. Наличие на уязвими и малцинствени групи на територията на МИГ и описание на техните потребности:

Основните уязвими групи на територията на МИГ „Гулянци – Плевен“, идентифицирани в анализите и проучванията, са две: **етнически малцинства и възрастни хора в пенсионна възраст, особено самотно живеещите.**

Етнически малцинства на територията на двете общини Гулянци и Плевен живеят в компактни групи от уязвими етнически малцинства – роми и турци, като населението от турската етническа група е около 1,5%, а на ромската 2,2% по данни на НСИ. Техните специфични нужди се изразяват в достъп до здравеопазване и интегрирането им в образователната среда и на пазара на труда.

Населението в пенсионна възраст населява предимно малките населени места, изолирано и самотно от редица социални услуги. Основните им потребности са осигуряване на адекватни здравни и социални грижи. Техните специфични потребности могат да бъдат удовлетворени чрез въвеждане на нови и допълнителни услуги – здравни, социални и други, предназначени за застаряващото население. В стратегията са предвидени мерки, чрез които да бъдат

насърчавани подобни услуги на територията.

3.4. Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите на територията на МИГ:

За целите на разработване на Стратегия за ВОМР на МИГ „Гулянци – Плевен" беше направено проучване и анализ на потенциала за развитие и SWOT анализ на територията, със следните резултати:

СИЛНИ СТРАНИ (вътрешни фактори)	**СЛАБИ СТРАНИ (вътрешни фактори)**
▪ Отлични природни и климатични дадености; ▪ Развит аграрен сектор и индустрия, които имат висока производителност; ▪ Достъп до жп транспорт; ▪ Територията на МИГ е обхванатa от Регионална схема за управление на отпадъците в регион Плевен; ▪ Пряк достъп до р. Дунав чрез пристанището в Сомовит; ▪ Запазена природа и отлични екологични характеристики на земеделските земи; ▪ Отсъствие на съществени замърсители на компонентите на околната среда; ▪ Средната загуба на вода при преноса ѝ е по- малка от тази на национално ниво; ▪ Добра образователна структура на населението; ▪ Големи села с демографски потенциал;	▪ Липса на различни видове полезни изкопаеми; ▪ Интензивно монокултурно земеделие; ▪ Застаряване на населението; ▪ Отрицателен естествен прираст – висока смъртност и по-ниска раждаемост; ▪ Липса на достъп до здравни услуги и липса на аптеки в по-малките населени места; ▪ Липса на изградена туристическа инфраструктура за отсядане. ▪ Липса и/или частично изградена канализационна мрежа. ▪ Съществуващата канализация не е свързана към ПСОВ и се заустява септични ями; ▪ Високо ниво на безработица; ▪ Намаляване на хората в трудоспособна възраст; ▪ Амортизирана водопроводна мрежа и чести аварии;
▪ Добре развита мрежа от социални услуги; ▪ Активни читалища, които са проводник на културата в общината.	▪ Локални нерегламентирани сметища.
ВЪЗМОЖНОСТИ (външни фактори)	**ЗАПЛАХИ (външни фактори)**

▪ Възможности за производство на екологично чисти земеделски продукти; ▪ Развитие на туризъм; ▪ Насърчаване на заетостта сред безработни и младежи; ▪ Интегриране на местните малцинствени групи чрез мерки за повишаване на техните умения и включването им в пазара на труда; ▪ Намаляване на делът на отпадналите ученици от образователната система; ▪ Изграждане на канализация и свързването и към ПСОВ в населените места с над 2000 е.ж. ▪ Изграждане на „ферми“ за добив на енергия от ВЕИ; ▪ Предоставяне на общински терени за развитие на бизнес – ПЧП; ▪ Развитие на поливно земеделие; ▪ Развитие на път II-11 и АМ „Хемус“; ▪ Развитие на дейности, свързани с преработката на селскостопанската продукция; ▪ Използване на подхода ВОМР за привличане на нови инвестиции в общината; ▪ Инвестиции в дигитална подготовка, нови знания и компетентности; ▪ Насърчаване на връзките между селскостопанските производители и преработвателната индустрия чрез използване мерките в СПРЗСР; ▪ Изграждане на активно партньорство между бизнеса, НПО и Общинска администрация.	▪ Продължаваща тенденция към обезлюдяване на територията и застаряване на населението; ▪ Засилване на ерозионни процеси; ▪ Риск от наводнения на територията на МИГ; ▪ Недостатъчни мерки за предотвратяване и преодоляване на последствията от климатичните промени; ▪ Силното развитие на съседните на МИГ територии може да доведе до обезлюдяване на част от територията на МИГ; ▪ Замърсяване на почвите от неконтролируемо изхвърляне на битови отпадни води; ▪ Липса на иновации в предприятията.

4. Цели на стратегията, включително измерими целеви стойности за резултатите, и съответните планирани действия: *(не повече от 10 страници)*

4.1. Цели на стратегията и приоритети за развитие на територията:

Община Гулянци и селата от община Плевен, включени в МИГ „Гулянци – Плевен“, притежават много сходни характеристики, но също така и уникални различия, които се допълват взаимно. Те са разкрити в социално-икономическия анализ, информационните срещи, обществените обсъждания, анкетните проучвания и разговорите с местните общности. Така, на базата на местните специфики, желанията на хората и очакванията на заинтересованите страни как трябва да изглежда територията на МИГ „Гулянци – Плевен“, се дефинира кратка визия, която изразява всичко това и гласи: „*Територията на МИГ „Гулянци - Плевен“ създава възможности за всички, подкрепя талантите и реализира потенциала си.“*В синхрон с визията са поставени 4 цели, които да спомогнат за постигането ѝ:

- **Цел 1: Развитие на икономически дейности съобразно специфичните характеристики на**

територията. Целта е насочена към развитие и подкрепа както за традиционни за територията дейности като земеделието, така и към разнообразяването на икономическия профил чрез подкрепа за неземеделски дейности и капитализиране на движимите и недвижимите културни ценности. В синхрон с целта в СВОМР са заложени мерки, чиито акцент е аграрния сектор, развитието на микро бизнеса извън земеделието и създаването на туристически продукти.

- **Цел 2: Осигурявана на добра жизнена среда и създаване на предпоставки за повишаване стандарта на живот на населението.** Целта е насочена към реализацията на интервенции, допринасящи за подобряването на физическата среда в населените места и подкрепата за „меки“ мерки, спомагащи за преодоляване на сегрегацията, дискриминацията и високата безработица на територията на МИГ. Физическата среда в населените места и чувството за принадлежност към дадено място са от важно значение за задържане на хората на територията на МИГ, както и създаването на предпоставки мигранти да искат да се заселят в нея. Поради тази причина част от заложените в СВОМР мерки са насочени към обновяването и разширяването на съществуващите малки по мащаб инфраструктури.
- **Цел 3: Развитие на човешки капитал на територията на МИГ.** Фокусът му попада върху най-важния ресурс за една територията, а именно хората в нея. Затова част от заложените мерки в СВОМР са насочени към повишаване уменията и познанията на населението, преодоляването на различни стереотипи в обществото относно етнически признаци, отношение към хората в неравностойно положение и достъпа до услуги на тези лица.
- **Цел 4: Развитие на уменията на екипа на МИГ и популяризиране на изпълнението на СВОМР** (хоризонтална цел). Целта е изцяло насочена към изграждането на капацитет на екипа на МИГ, обмяната на добри практики и успешната реализация на СВОМР. Постигането ѝ ще допринесе за по-голямата информираност относно подхода ВОМР, активиране на месните общности да подават проектни предложения към мерките, заложени в СВОМР и да вземат отношение по въпросите, свързани с прилагането ѝ. Изпълнението на тази цел е обезпечено от мярка: Управление, мониторинг и оценка на стратегията за ВОМР и нейното популяризиране. Чрез нея ще се финансират издръжката на МИГ, включително повишаването на капацитета на служителите в него.
- **Цел 5: Внедряване на интелигентен икономически преход на територията на МИГ** (хоризонтална цел). Целта е свързана с прилагането на концепцията за „интелигентни селища“ (Smart Villages), чиито основи са: участието на селските общности в информирането и предоставянето на нови решения; укрепване на икономическата, социалната и екологичната устойчивост на селските общности; и внедряването на нови технологии и цифрови услуги за задоволяване на нуждите на селските общности. Тъй като това е изцяло нова за страната ни концепция и философия за развитие на селските райони, МИГ първоначално планира да изготви Стратегия за прилагането на интелигентния икономически преход и създаването на интелигентни села на територията на МИГ „Гулянци – Плевен“ (Стратегия за интелигентни селища), а след това да пристъпи към нейната реализация. Паралелно с това във всяка една от мерките подкрепени от СПРРЗСР 2023-2027 г. са предвидени допустими дейности и разходи , гарантиращи прилагането на на концепцията за „интелигентни селища“ (Smart Villages)

4.2. Измерими целеви стойности за резултатите (индикатори):

4.2.1. Индикатори за цялостното прилагане на стратегията за ВОМР – задължителни и специфични за МИГ:

Вид	Индикатор	Мерна единица	Цел (2027)	Източник на информация
Задължителен	R.37 „Нови работни места по подкрепените проекти“	Брой	12	отчети и доклади на МИГ; ИСУН 2020
Задължителен	R.40 „Интелигентен икономически преход в селските райони: Брой на подкрепени стратегии за „умни села“	Брой	1	отчети и доклади на МИГ; ИСУН 2020
	R.41 „Свързани европейски селски райони: Дял на населението в селските райони, ползващо се от подобрения достъп до услуги и инфраструктура чрез инвестиции от ОСП“	%	50	отчети и доклади на МИГ; ИСУН 2020
Задължителен	R.42 „Насърчаване на социалното включване: Брой лица, обхванати от проекти, свързани с подкрепа на дейности за социално включване“	Брой	4	отчети и доклади на МИГ; ИСУН 2020
Задължителен	„Брой лица, включени в дейности по обучения, информационни срещи и семинари и други дейности, свързани с трансфер на знания“	Брой	200	отчети и доклади на МИГ; ИСУН 2020; присъствени списъци
Специфичен	Брой подадени заявления за подпомагане	Брой	42	отчети и доклади на МИГ; ИСУН 2020
Специфичен	Брой проекти, финансирани по Стратегията	Брой	22	отчети и доклади на МИГ; ИСУН 2020

4.2.2. Индикатори по мерки:

Индикатори по мярка 1. „Инвестиции в земеделските стопанства“				
Вид	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Цел 2027**	**Източник на данни**

Задължителен	Нови работни места по подкрепените проекти	брой	3	Отчети на МИГ
Специфичен	Брой подадени заявления за подпомагане	брой	10	Отчети на МИГ
Специфичен	Брой проекти, финансирани по Стратегията	брой	4	Отчети на МИГ

Индикатори по мярка 2. „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“				
Вид	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Цел 2027**	**Източник на данни**
Задължителен	Нови работни места по подкрепените проекти	брой	1	Отчети на МИГ
Специфичен	Брой подадени заявления за подпомагане	брой	2	Отчети на МИГ
Специфичен	Брой проекти, финансирани по Стратегията	брой	1	Отчети на МИГ

Индикатори по мярка 3. „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“				
Вид	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Цел 2027**	**Източник на данни**
Задължителен	Нови работни места по подкрепените проекти	брой	6	Отчети на МИГ
Специфичен	Брой подадени заявления за подпомагане	брой	10	Отчети на МИГ
Специфичен	Брой проекти, финансирани по Стратегията	брой	6	Отчети на МИГ

Индикатори по мярка 4. „Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони“				
Вид	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Цел 2027**	**Източник на данни**
Задължителен	Свързани европейски селски райони: Дял на населението в селските райони, ползващо се от подобрения достъп до услуги и инфраструктура чрез инвестиции от ОСП	%	50	Отчети на МИГ
Специфичен	Брой подадени заявления за подпомагане	брой	10	Отчети на МИГ
Специфичен	Брой проекти, финансирани по Стратегията	брой	4	Отчети на МИГ

Индикатори по мярка 5. „Създаване на местен туристически продукт, свързан с местното наследство, изделия и храни“

Вид	Индикатор	Мерна единица	Цел 2027	Източник на данни
Задължителен	Нови работни места по подкрепените проекти	брой	2	Отчети на МИГ
Специфичен	Брой подадени заявления за подпомагане	брой	4	Отчети на МИГ
Специфичен	Брой проекти, финансирани по Стратегията	брой	3	Отчети на МИГ

Индикатори по мярка 6. „Дейности за сътрудничество и подготовка за него“				
Вид	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Цел 2027**	**Източник на данни**
Задължителен	R.40 „Интелигентен икономически преход в селските райони: Брой на подкрепени стратегии за „умни села“	брой	1	Отчети на МИГ
Задължителен	„Брой лица, включени в дейности по обучения, информационни срещи и семинари и други дейности, свързани с трансфер на знания“	брой	50	Отчети на МИГ

Индикатори по мярка 7. „Управление, мониторинг и оценка на стратегията и нейното популяризиране“ (СПРЗСР)				
Вид	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Цел 2027**	**Източник на данни**
Задължителен	R.40 „Интелигентен икономически преход в селските райони: Брой на подкрепени стратегии за „умни села“	брой	1	Отчети на МИГ
Задължителен	„Брой лица, включени в дейности по обучения, информационни срещи и семинари и други дейности, свързани с трансфер на знания“	брой	150	Отчети на МИГ

4.3. Планирани дейности за постигане на целите и приоритетите на стратегията

Планираните дейности, за изпълнението на целите и приоритетите на стратегията включват изпълнението на планираните мерки, които следва да доведат до определени (очаквани) резултати,

подробно описани към всяка мярка в точка 5 от настоящата стратегия и точка 4.1. по-горе. МИГ „Гулянци - Плевен“ планира, след одобрението на стратегията, екипът на МИГ да се запознае подробно със съществуващи насоки по сходни процедури и да започне поетапно да изготвя собствени такива за прием на проекти по отделните мерки, съгласно изготвени индикативни годишни работни програми (ИГРП).
Планът на МИГ е всяка мярка да бъде отворена първоначално с максимално планирания бюджет по нея. Ако, след сключването на договорите с бенефициентите, останат средства, ще се пусне следваща (втора) процедура. Процесът ще се повторя, докато бюджетът по съответната мярка не бъде изразходен.

Преди всяко обявяване на прием на проекти към стратегията ще се организират информационни кампании и срещи за детайлно запознаване на потенциалните бенефициенти с условията за кандидатстване.

5. Описание на мерките: *(не повече от 4 страници за всяка мярка)*

Мерки и дейности, финансирани от ЕЗФРСР:

Мярка 1	***Мярка 1 „Инвестиции в земеделските стопанства“***
Описание на целите	Основна цел на мярката е повишаване конкурентоспособността на земеделието на територията на МИГ. Развитието на наличните материални мощности в стопанствата, в т.ч. на малките земеделски стопанства (съгласно определението на СПРЗСР 2023-2027 г.), което се финансира по настоящата мярка, следва да допринесе за цялостното подобряване на икономическата конкурентоспособност на общината. **Специфични цели на мярката са:** ▪ Насърчаване въвеждане на нови технологии в производството, внедряване на иновации, цифровизация и модернизация на земеделските стопанства; ▪ Опазване на компонентите на околната среда, засегнати от земеделските дейности; ▪ Спазване стандартите на ЕС и подобряване на условията в земеделските стопанства; ▪ Популяризиране на заетостта, растежа, равенството между половете, включително и участието на жени в селското стопанство; ▪ Задоволяване на нуждите в ЕС от висококачествени, безопасни и питателни храни, произвеждани по устойчив начин, намаляване на хранителните отпадъци, както и подобряване на хуманното отношение към животните и борба с резистентностите към антимикробни средства.
Допустими кандидати	**Земеделски стопани, отговарящи на следните условия:** ▪ да са физически лица, регистрирани като земеделски стопани по Закона за подпомагане на земеделските производители от най-малко 12 месеца

	преди кандидатстването за подпомагане и да не са прекратявали своята дейност в този период или; ▪ да са юридически лица, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите, Закона за вероизповеданията или създадени по Закона за Селскостопанската академия; ▪ да имат минимален СПО 8000 евро на земеделското стопанство; ▪ да имат разработен бизнес план за дейностите в земеделското стопанство и доказващ подобряване на дейността на земеделското стопанство чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности. **Групи и организации на производители, отговарящи на следните условия:** ▪ да са признати като група или организация на производители, в съответствие с националното и/или европейското законодателство за организации на производители; ▪ да имат приход от продажба на селскостопански продукти или преработени селскостопански продукти и/или получена публична финансова помощ за продажбата на посочените продукти; ▪ да имат разработен бизнес план за дейностите в групата/организацията на производители и доказващ подобряване на дейността ѝ чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности; **Кооперативни обединения на земеделски стопани създадени в съответствие със специализирано национално законодателство:** ▪ да имат приход от продажба на селскостопански продукти или преработени селскостопански продукти и/или получена публична финансова помощ за посочените продукти; ▪ да имат разработен бизнес план за дейностите в обединението и доказващ подобряване на дейността му чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности. **Важно: Земеделските стопани със земеделски стопанства, за които е приложимо, трябва да отговарят на изискванията на Закона за ветеринарномедицинската дейност.** **Допустими са само кандидати със седалище за ЮЛ и постоянен адрес за физическите лица на територията на МИГ.**
Допустими дейности	**Допустими са дейности,** които са свързани с производството на селскостопански продукти включени в Приложение I на Договора за функционирането на Европейския съюз или памук, с изключение на риба и рибни продукти и дейности в земеделските стопанства, насочени към

опазване на компонентите на околната среда за биологично производство и прецизно/интелигентно/цифрово земеделие;
Дейностите, включени в проектно предложение следва да отговарят на местните потребности, и на поне едно от следните условия:

- да създават и запазват заетост за местното население;
- да са в полза на местния бизнес
- да въвеждат иновации;
- да водят до подобряване на условията за живот (включително дейности, подкрепящи създаването на интелигентни селища) и на състоянието на околната среща;
- да водят до социално приобщаване и подобряване на социалните услуги на територията, да водят до подобряване на качеството на образованието.

Всички дейности, допустими за подпомагане по мярката са допустими за финансиране, в случай че:

- не оказват отрицателно въздействие върху околната среда по ЗООС.
- Се изпълняват на на територията на селския район на МИГ или за друга територия, обхванатата от МИГ, когато дейностите по проектите допринасят за развитието на съответния селски район.
- Проектите и дейностите по тях се изпълняват на територията на МИГ "Гулянци-Плевен" , като резултатът от изпълнението от дейностите следва да е в полза на територията на МИГ.

Важно: По мярката са допустими дейности, насочени към създаване на „интелигентни селища" („Smart-villages") на територията на МИГ "Гулянци-Плевен" , свързани с

- нови селскостопански методи и технологии,
- подкрепа на иновативни решения за създаване на устойчиви модели
- дигитализация и подобряване на телекомуникационната свързаностс цел устойчиво развитие на съответния район;
- свързани с развитие на бизнес модели, които привличат работници и жители(временно или постоянно пребиваващи на територията)

създаването на икономическа зона, IT академия, устойчива селска мобилност, споделени пространства

Недопустими дейности по мярката са:

- включването на дейности, финансирани от ЕЗФРСР, предвиждащи фиксирани плащания и интервенции, свързани със схеми за плащания

	на площ; ▪ включването на дейности, финансирани от ЕЗФРСР, предвиждащи инвестиции за напояване определение като недопустими по чл. 74 от Регламент (ЕС) 2021/2115; ▪ подкрепата за дейности, финансирани от ЕЗФРСР, свързани с извършването на основни земеделски инвестиции с изключение на такива, предвидени за социално земеделие и/или такива, свързани с колективни инвестиции.
Допустими разходи	**Инвестиционни разходи съгласно чл. 73 от Регламент (ЕС) № 2021/2115:** • строително-монтажни работи за изграждане, ремонт, реконструкция, преустройство, поддръжка или възстановяване; • закупуване на нови машини, съоръжения, оборудване и обзавеждане, включително безпилотни летателни системи и прилежащия към тях инвентар; • общи разходи, свързани с основните разходи по проекта като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, предпроектни проучвания, придобиване на патентни права и лицензи, авторски права и строителен надзор в размер на до 12% от общия размер на допустимите разходи по проектното предложение; • компютърен софтуер; • други нематериални активи, различни от софтуер (книги, филми и др.); • специализирани превозни и транспортни средства, свързани с основната дейност на проекта; • основни земеделски инвестиции, когато са свързани със социално земеделие и/или такива, свързани с колективни инвестиции; • закупуване на земя на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта; • закупуване на сгради на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта; • инвестиции за напояване, попадащи в обхвата на допустимите , като: - Доставка и монтаж на напоителни инсталации (или елементи от тях), включително инсталации за дъждуване, инсталации за капково напояване, пивоти, тръбно-ролкови машини, водни помпи и помпени станции, генератори, филтри, тръби, маркучи и други елементи от тях; - Доставка и монтаж на съоръжения за съхраняване на вода – стационарни резервоари и цистерни и др.

<table>
<tr><td></td><td>Направените разходи за напояване задължително трябва да водят до повишаване на ефективността при потреблението на вода в селското стопанство</td></tr>
<tr><td>Финансови параметри</td><td>Минимален размер на допустимите разходи: 10 000 лева.

Максимален размер на допустимите разходи: 391 160 лева.

Общ бюджет на мярката:

782 320,00 лева.</td></tr>
<tr><td>Интензитет на финансовата помощ</td><td>Финансовата помощ е в размер на 50% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.</td></tr>
<tr><td>Критерии за оценка на проекти</td><td>Предвиждат се два етапа на оценка:
Първи етап: Административно съответствие и допустимост на кандидата и проектното предложение
Втори етап: Техническа оценка на проекта, съгласно следните критерии за оценка и тяхната тежест:
<table>
<tr><th>№</th><th>КРИТЕРИИ ЗА ПОДБОР</th><th>Максимален брой точки</th></tr>
<tr><td>1</td><td>Проектът осигурява подпомагане на чувствителни сектори в земеделието – производство на плодове и зеленчуци, етерично маслени и медицински растения, млечно животновъдство</td><td>10</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Проектът е за биологично производство (над 30% от допустимите инвестиционни разходи по проекта) от стопанства за производство на биологични продукти и/или стопанства в преход към биологично производство на продукти</td><td>10</td></tr>
<tr><td>3</td><td>Проектът осигурява допълваща заетост:
▪ От 1 до 2 работни места, вкл. – 5 т.
▪ От 3 до 4 работни места, вкл. – 15 т.
▪ Над 5 работни места – 25 т.</td><td>25</td></tr>
<tr><td>4</td><td>Кандидатът е млад фермер, който е физическо лице или едноличен търговец на възраст от 18 навършени до 40 не навършени години, към датата на кандидатстване</td><td>10</td></tr>
<tr><td>5</td><td>Проектът води до въвеждане на иновации в земеделското стопанство (проектът е насочен към внедряването на нов за стопанството продукт/техника/технология и/или въвеждането на</td><td>15</td></tr>
</table></td></tr>
</table>

		нов за територията на МИГ продукт или услуга (над 30 % от допустимите разходи по проекта са свързани с иновации в стопанството))	
	6	Проектът е с интегриран подход и допринася за насърчаване на кооперирането между производителите, включително за дейности свързани с опазване на околната среда и постигане на стандартите на ЕС	10
	7.	Собственикът и представляващият кандидата не са получавали подкрепа от ПРСР 2007 – 2013 и/или 2014 – 2020 г., независимо дали чрез кандидата или чрез друго юридическо лице, в което участват.	10
		ОБЩО	**90**

Мярка 2	***Мярка 2 „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти“***
Описание на целите	Настоящата мярка цели да подкрепи инвестиции в преработката и предлагането и/или развитието на селскостопанските продукти. С изпълнението на мярката се цели още подобряване на позицията на земеделските стопани във веригата на стойността.
Допустими кандидати	**Кандидатите преработватели на селскостопански продукти, отговарящи на следните условия:** да са физически или юридически лица регистрирани по Търговския закон, Закона за кооперациите или други създадени в съответствие със специализирано национално законодателство. да са микро, малки, предприятия, които осъществяват дейност по преработка на селскостопански продукти съгласно Закона за храните* (*ако законът е приложим за съответната дейност) от най-малко 24 месеца без прекъсване преди подаване на проектното предложение; да имат разработен бизнес план за дейностите по преработка на селскостопански продукти и доказващ подобряване на дейността на кандидата чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности. **Кандидати пазари на производители** ▪ да са юридически лица регистрирани по Търговския закон; ▪ да имат разработен бизнес план за дейностите по проектното предложение, които трябва да съответстват на дейността на пазара на производители съгласно Закона за стоковите борси и тържищата. **Кандидатите групи/организации на производители, допустими за подпомагане, трябва да отговарят на следните условия:** ▪ да са признати от министъра на земеделието; ▪ да имат разработен бизнес план за дейностите по преработка на селскостопански продукти произведени от членовете на групата/организацията на производители.

	Кандидатите земеделски стопани, допустими за подпомагане, трябва да отговарят на следните условия: ▪ да са физически лица регистрирани по Търговския закон или; ▪ да са юридически лица, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите; ▪ да имат минимален стандартен производствен обем (СПО) на земеделското стопанство над 8 000 евро; ▪ да имат разработен бизнес план за дейностите по преработка на селскостопански продукти и доказващ подобряване на дейността на кандидата чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности; ▪ преобладаващата част (най-малко 51%) от предвидените за преработка селскостопански продукти трябва да са произведени в земеделското стопанство на кандидата. **Допустими са само кандидати със седалище за ЮЛ и постоянен адрес за физическите лица на територията на МИГ.**
Допустими дейности	Допустими са дейности само на територията на МИГ „Гулянци – Плевен“, за преработката и/или маркетинг /предлагането на пазара на продукти/, описани в Приложение I на Договора за функциониране на Европейския съюз и памук в следните сектори: ▪ мляко и млечни продукти, включително яйца от птици; месо и месни продукти; ▪ плодове и зеленчуци, включително гъби; ▪ пчелен мед; ▪ зърнени, мелничарски и нишестени продукти; ▪ растителни и животински масла и мазнини; ▪ технически и медицински култури, включително маслодайна роза и билки; ▪ готови храни за селскостопански животни; ▪ гроздова мъст, вино и оцет. ▪ дейности за преработка на селскостопански продукти, насочени към опазване на компонентите на околната среда и свързани с преработката на сертифицирани биологични продукти; Дейностите, включени в проектно предложение следва да отговарят на местните потребности, и на поне едно от следните условия: • да създават и запазват заетост за местното население; • да са в полза на местния бизнес • да въвеждат иновации; • да водят до подобряване на условията за живот (включително дейности, подкрепящи създаването на интелигентни селища) и на състоянието на околната среща; • да водят до социално приобщаване и подобряване на социалните

	услуги на територията, да водят до подобряване на качеството на образованието. **Всички дейности, допустими за подпомагане по мярката са допустими за финансиране, в случай че:** ▪ не оказват отрицателно въздействие върху околната среда по ЗООС. ▪ Се изпълняват на на територията на селския район на МИГ или за друга територия, обхваната от МИГ, когато дейностите по проектите допринасят за развитието на съответния селски район. ▪ Проектите и дейностите по тях се изпълняват на територията на МИГ "Гулянци-Плевен" , като резултатът от изпълнението от дейностите следва да е в полза на територията на МИГ. **Важно:** По мярката са допустими дейности, насочени към създаване на „интелигентни селища" („Smart-villages") на територията на МИГ "Гулянци-Плевен" , свързани с ▪ подкрепа на иновативни решения за създаване на устойчиви модели ▪ дигитализация и подобряване на телекомуникационната свързанос тс цел устойчиво развитие на съответния район; свързани с развитие на бизнес модели, които привличат работници и жители(временно или постоянно пребиваващи на територията)
Допустими разходи	**Инвестиционни разходи съгласно чл. 73 от Регламент (ЕС) № 2021/2115:** • строително-монтажни работи за изграждане, ремонт, реконструкция, преустройство, поддръжка или възстановяване; • закупуване на нови машини, съоръжения, оборудване и обзавеждане, • общи разходи, свързани с основните разходи по проекта като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, предпроектни проучвания, придобиване на патентни права и лицензи, авторски права и строителен надзор в размер на до 12% от общия размер на допустимите разходи по проектното предложение; • компютърен софтуер; • други нематериални активи, различни от софтуер (книги, филми и др.); • специализирани превозни и транспортни средства, свързани с основната дейност на проекта; • закупуване на земя на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта; • закупуване на сгради на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта;

<table>
<tr><td>Финансови параметри</td><td>Минимален размер на допустимите разходи: 50 000 лева.

Максимален размер на допустимите разходи: 293 370 лева.

Общ бюджет на мярката:

293 370,00 лева.</td></tr>
<tr><td>Интензитет на финансовата помощ</td><td>Финансовата помощ е в размер на 50% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.</td></tr>
<tr><td>Критерии за оценка на проекти</td><td>Предвиждат се два етапа на оценка:

Първи етап: Административно съответствие и допустимост на кандидата и проектното предложение

Втори етап: Техническа оценка на проекта, съгласно следните критерии за оценка и тяхната тежест:

<table>
<tr><th>№</th><th>КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР</th><th>Максимален брой точки</th></tr>
<tr><td>1</td><td>Проекти за инвестиции за преработка на суровини от чувствителни сектори (мляко и млечни продукти, етерично-маслени и медицински култури) - над 75% от обема на преработваните суровини са от растителен или животински произход, попадащи в обхвата на чувствителните сектори</td><td>15</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Проектът създава нови работни места:
▪ От 1 до 2 работни места, вкл. – 5 т.
▪ От 3 до 4 работни места, вкл. – 15 т.
▪ Над 5 работни места – 25 т.</td><td>25</td></tr>
<tr><td>3</td><td>Проекти за въвеждане на нови и енергоспестяващи технологии и/или иновации в преработвателната промишленост (минимум 10 % от допустимите инвестиционни разходи са за подобряване на енергийната ефективност на предприятието)</td><td>15</td></tr>
<tr><td>4</td><td>Проекти за преработка на биологични суровини и производство на биологични продукти</td><td>10</td></tr>
<tr><td>5</td><td>Проектът предлага ново за населеното място производство</td><td>15</td></tr>
<tr><td>6</td><td>Проектът предвижда използването на местни доставчици на стоки и/или услуги</td><td>5</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

	7	Собственикът и представляващият кандидата не са получавали подкрепа от ПРСР 2007 – 2013 и/или 2014 – 2020 г., независимо дали чрез кандидата или чрез друго юридическо лице в което участват.	5
		ОБЩО	**90**

Мярка 3 (СПРЗСР)	***Мярка 3 „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“***
Описание на целите	Чрез мярката се цели да се развият неземеделски дейности, с потенциал за устойчиво развитие, което е свързано със създаване на заетост извън сектор земеделие. Икономическите сектори извън земеделието създават заетост, за която е характерна липсата на сезонност, присъща на земеделските сектори, в тази връзка основна цел на мярката е насърчаване на инвестиционните дейности, създаването на заетост и ускоряване диверсификацията на неземеделските дейности.
Допустими кандидати	Подпомагане в рамките на интервенцията получават земеделски стопани, микропредприятия и физически лица. **Важно:** в обхвата на мярката **физическите лица** са допустими за подпомагане само за инвестиции в неземеделски дейности, които са насочени към развитие на занаяти. **Земеделските стопани,** допустими за подпомагане трябва да отговарят на следните условия: ▪ да са регистрирани като земеделски стопани по Закона за подпомагане на земеделските производители от най-малко 24 месеца преди кандидатстването за подпомагане и да не са прекратявали своята дейност; ▪ да бъдат регистрирани като еднолични търговци или юридически лица по Търговския закон или Закона за кооперациите; ▪ икономическият размер на земеделското стопанство е от над 8 000 евро до 170 000 евро (СПО), включително; **Микропредприятията** трябва да бъдат регистрирани като еднолични търговци или юридически лица по Търговския закон или Закона за кооперациите; **Физическите лица** трябва да отговарят на следните условия: ▪ да бъдат регистрирани по Закона за занаятите като упражняващи занаят/и след вписване в регистър БУЛСТАТ по реда на Закона за регистър БУЛСТАТ; ▪ да отговарят на определението за микропредприятие, съгласно дефиницията на ЗМСП. **Допустими са само кандидати със седалище за ЮЛ и постоянен адрес за физическите лица на територията на МИГ.**

Допустими дейности	Предоставя се подпомагане за инвестиции в неземеделски дейности, които са насочени към: ▪ осигуряване на възможност за развитите на различни бизнес модели и икономически дейности; ▪ информационния и технологичен сектор и създаването на творчески продукти; ▪ използване на потенциала на населените места в селските райони, като например - природни, исторически, културни и екологични дадености, включително туристически ▪ услуги, които създават условия за съживяване на местната икономиката. ▪ стимулиране на творческите занаяти, които са част от културното наследство и традиции; ▪ - в областта на здравеопазването и социалните услуги; **Алтернативни неселскостопански дейности:** ▪ Технология за преработка на отпадъци в предприятията, образувани от собствената им дейност, включително текстил, полимерни и каучукови отпадъци, електроуреди и др. ▪ Ограничаване и намаляване на пластмасовите опаковки и пластмасовите изделия за еднократна употреба, внедряване на технологии за осигуряване на съответствие на пластмасовите изделия с европейските изисквания за пластмасите за еднократна употреба, ▪ Внедряване на многократни и алтернативни продукти и материали, вкл. биоразградими/рециклируеми/зелени опаковки. ▪ Намаляване на използваните суровини и материали, използване на алтернативни такива, както и на естествени и възобновяеми биоресурси вместо синтетични суровини в производството с цел намаляване на отпадъчния отпечатък върху природните ресурси и преход към биоикономика. **Важно:** По мярката са допустими дейности, насочени към създаване на „интелигентни селища“ („Smart-villages“) на територията на МИГ“Гулянци-Плевен“ , свързани с ▪ подкрепа на иновативни решения за създаване на устойчиви модели ▪ интелигентни еко селища, социални селища, IT селища и др., ▪ Ландшафтно планиране и реконструкция на стари сгради – използването на стари сгради или налични парцели в полза на местната общност; ▪ дигитализация и подобряване на телекомуникационната свързаностс цел устойчиво развитие на съответния район; ▪ подобряването на условията за живот, които биха довели до задържане на населението и привличане на нови жители; ▪ свързани с развитие на бизнес модели, които привличат работници и жители(временно или постоянно пребиваващи на територията)

	▪ създаването на икономическа зона, IT академия, ▪ устойчива селска мобилност, споделени пространства
Допустими разходи	**Инвестиционни разходи съгласно чл. 73 от Регламент (ЕС) № 2021/2115:** • строително-монтажни работи за изграждане, ремонт, реконструкция, преустройство, поддръжка или възстановяване; • закупуване на нови машини, съоръжения, оборудване и обзавеждане, • общи разходи, свързани с основните разходи по проекта като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, предпроектни проучвания, придобиване на патентни права и лицензи, авторски права и строителен надзор в размер на до 12% от общия размер на допустимите разходи по проектното предложение; • компютърен софтуер; • други нематериални активи, различни от софтуер (книги, филми и др.); • специализирани превозни и транспортни средства, свързани с основната дейност на проекта; • закупуване на земя на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта; ▪ закупуване на сгради на стойност до 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, свързани с основната дейност на проекта
Финансови параметри	Минималният размер на допустимите разходи за едно проектно предложение е 10 000 лева. Максималният размер на допустимите разходи за едно проектно предложение е 391 160 лева. **Важно:** Максималният размер на допустимите разходи за един кандидат за периода на прилагане на мярката е до 391 160 лева. **Общ бюджет на мярката:** 1 271 270,00 лева.
Интензитет на финансовата помощ	Финансовата помощ е в размер на до 50% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.
Критерии за оценка на проекти	***Предвиждат се два етапа на оценка:*** ***Първи етап: Административно съответствие и допустимост на кандидата и проектното предложение*** Втори етап: Техническа оценка на проекта, съгласно следните критерии за оценка и тяхната тежест:

№	КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР	Максимален брой точки
1	Проектът е насочен към развитие на селски, еко и културен туризъм и др. алтернативни форми на туризъм и/или развитие на занаяти (пряко или непряко промоцира и или използва местни продукти, занаяти, културни събития), вкл. чрез партньорство	10
2	Проекти в сферата на битовите и/или техническите услуги и/или социалните услуги и/или производство на стоки	20
3	Проектът създава нови работни места: ▪ От 1 до 2 работни места, вкл. – 5 т. ▪ От 3 до 4 работни места, вкл. – 15 т. ▪ Над 5 работни места – 25 т.	25
4	Проекти, подадени от кандидати, притежаващи опит или образование в сектора, за който кандидатстват	15
5	Собственикът и представляващия кандидата не са получавали подкрепа от ПРСР 2007 – 2013 и/или 2014 – 2020 г., независимо дали чрез кандидата или чрез друго юридическо лице в което участват.	5
6	Проектът включва инвестиции за развитие на „зелена икономика“, в т. ч. и за технологии водещи до намаляване на емисиите	5
7	Проекти на кандидати до 40 години (собственик (ЕТ) и/или управляващ/представляващ ООД с минимум 25% дялово участие)	5
8	Проекти на земеделски стопани жени или юридически лица, собственост на жени	5
	ОБЩО	**90**

Мярка 4	*Мярка 4 „Инвестиции в основни услуги и дребна по мащаби инфраструктура в селските райони“*
Описание на целите	Основна цел на мярката е насърчаване на социалното приобщаване, намаляването на бедността и икономическото развитие на територията на МИГ чрез: ▪ подобряване на средата и качеството на живот в населените места на територията на МИГ; ▪ осигуряване на базови услуги на населението на МИГ „Гулянци – Плевен“ и достъпа до тях в сферата на образованието, здравеопазването и социалните грижи, науката и културата, енергоснабдяването, благоустройството, физическата култура, спорта и отдиха; ▪ повишаване привлекателността на територията на МИГ „Гулянци – Плевен“ чрез обновяване на инфраструктурата.
Допустими кандидати	▪ Община Гулянци; ▪ Община Плевен; ▪ Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ), регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел; ▪ Читалища, регистрирани по Закона за народните читалища; **Допустими са само кандидати със седалище на територията на МИГ „Гулянци – Плевен“** **Кандидатите представят анализ разходи—ползи, от който да е видно, че проектното предложение няма да генерира приходи, или ако генерира, същите се разходват само за нестопанските цели на кандидата, свързани изцяло с целите на проекта.**
Допустими дейности	▪ Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска образователна инфраструктура с местно значение в селските райони; ▪ Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност, вкл. и дейности за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствени нужди; ▪ Изграждане и/или обновяване на площи за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществените потребности от общинско значение; ▪ Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура. ▪ Реконструкция, ремонт, реставрация, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на обекти, свързани с културния живот. **Недопустимо** е включването на дейности, финансирани от ЕЗФРСР, свързани с извършването на разходи за публична инфраструктура,

	свързана с пътища, водопреносни и канализационни системи, освен ако не са част от по-голям проект т или не са свързани с дейности, отговарящи на концепцията за интелигентни селища **Важно:** По мярката са допустими дейности, насочени към създаване на „интелигентни селища“ („Smart-villages“) на територията на МИГ“Гулянци-Плевен“ , свързани с ▪ подкрепа на иновативни решения за създаване на устойчиви модели ▪ интелигентни еко селища, социални селища, IT селища и др., ▪ Ландшафтно планиране и реконструкция на стари сгради – използването на стари сгради или налични парцели в полза на местната общност; ▪ дигитализация и подобряване на телекомуникационната свързаностс цел устойчиво развитие на съответния район; ▪ подобряването на условията за живот, които биха довели до задържане на населението и привличане на нови жители; ▪ свързани с развитие на бизнес модели, които привличат работници и жители(временно или постоянно пребиваващи на територията); ▪ създаването на икономическа зона, IT академия; ▪ устойчива селска мобилност, споделени пространства
Допустими разходи	**Инвестиционни разходи съгласно чл. 73 от Регламент (ЕС) № 2021/2115:** • строително-монтажни работи за изграждане, ремонт, реконструкция, преустройство, поддръжка или възстановяване; • закупуване на нови машини, съоръжения, оборудване и обзавеждане, • общи разходи, свързани с основните разходи по проекта като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, предпроектни проучвания, придобиване на патентни права и лицензи, авторски права и строителен надзор в размер на до 12% от общия размер на допустимите разходи по проектното предложение; • компютърен софтуер; • други нематериални активи, различни от софтуер (книги, филми и др.); • специализирани превозни и транспортни средства, свързани с основната дейност на проекта;
Финансови параметри	**Минималният размер** на допустимите разходи за едно проектно предложение е 10 000 лева. **Максималният размер** на допустимите разходи за едно проектно предложение е 391 160 лева.

	Общ бюджет на мярката: 1 858 010 лева.
Интензитет на финансовата помощ	(1) Финансовата помощ е в размер на 100% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи за проекти, които след извършване на инвестицията не генерират нетни приходи. (2) Финансовата помощ е в размер 100% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи за проекти, които след извършване на инвестицията ще генерират нетни приходи, но размерът на допустимите за финансово подпомагане разходи за проекта не надхвърля левовата равностойност на 50 000 евро. (3) Размерът на финансовата помощ за проекти, които след извършване на инвестицията ще генерират нетни приходи се определя въз основа на анализ „разходи-ползи“. (4) Разликата между пълния размер на допустимите за финансово подпомагане разходи и размера на финансовата помощ определен въз основа на анализ „разходи-ползи“ по т. 3 се осигурява от кандидата, като участието на кандидата може да бъде само в парична форма.
Критерии за оценка на проекти	***Предвиждат се два етапа на оценка:*** ***Първи етап: Административно съответствие и допустимост на кандидата и проектното предложение*** Втори етап: Техническа оценка на проекта, съгласно следните критерии за оценка и тяхната тежест:

№	КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР	Максимален брой точки
1	Проектът е за изграждане и/или реконструкция на инфраструктура в населено място извън общинския център	5
2	Проектът е за изграждане и/или реконструкция на инфраструктура, обслужваща населени места с високо ниво на безработица	20
3	Брой население, което ще се възползва от подобрените основни услуги и обхвата на териториално въздействие	20
4	Проектът включва подобряване на инфраструктура за социална, културна, здравна или обществена дейност	30
5	Въздействие върху населението на проекта	10

		▪ Резултатите от проекта ще достигнат до над 1000 души – 10 точки ▪ Резултатите от проекта ще достигнат до 1000 души – 5 точки	
	6	Проектът надгражда друг вече реализиран проект	10
		ОБЩО	**95**

Мярка 5	**Мярка 5 „Създаване на местен туристически продукт, свързан с местното наследство, изделия и храни“**
Описание на целите	**Основна цел на мярката:** Насърчаване развитието и популяризиране на туризма, чрез инвестиции в материалното културно и природно наследство и съхранение и опазване на нематериалното културно и природно наследство. **Специфична цел 1:** Подкрепа на читалищните дейности и развитие на нови функции в тях, както и обогатяване на културния календар на община Гулянци и община Плевен. **Специфична цел 2:** Съхранение на местната идентичност и култура, чрез възстановяване, опазване и развитие на местното културно наследство и традиции, и съхранение на природното наследство. **Специфична цел 3:** Извършване на проучвателни, консервационно-възстановителни дейности, експониране, социализация (осигуряване на достъп) и маркетинг на обектите на културно-историческото наследство. Важен акцент в мярката ще бъдат младите хора и въвличането им в дейности по опознаване на местните традиции, опазване на нематериално културно наследство и насърчаване на екологичната култура за опазване на природното наследство.
Допустими кандидати	▪ Община Гулянци; ▪ Община Плевен; ▪ Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ), регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел; ▪ Юридически лица, регистрирани по Търговския закон; ▪ Читалища, регистрирани по Закона за народните читалища; **Допустими са само кандидати със седалище на територията на МИГ „Гулянци – Плевен“.**
Допустими дейности	В рамките на мярката за финансиране ще са допустими дейности на територията на МИГ „Гулянци – Плевен“, свързани с: ▪ Проучване, изучаване и съхранение на местните идентичности - култура, бит, типични местни храни, типични местни продукти, музика и

изобразително изкуство, история, традиционни занаяти, обичаи и ритуали, неписана и писана традиция;

- Организиране и провеждане на временни и постоянни тематични изложби (етнографски, археологически, типични местни храни, типични местни продукти, занаятчийски продукти и др.), свързани с културното наследство и местните идентичности на територията;
- Проучвания и изработване на материали във връзка с документиране и/или изследване, и/или промотиране на материалното и/или нематериалното културно наследство – разработване и разпространение на видео материали;
- Разработване и разпространение на информационни материали (брошури, тематични изследвания, снимки, каталози и др.);
- Разработване и представяне на макети, възстановяване на елементи от традиционни костюми или предмети от традиционния бит;
- Подготовка, организация и провеждане на местни празници – събори, панаири, фестивали и др.;
- Подготовка за извършване на проучвания и съхранение на археологическите паметници на територията;
- Дейности по съхраняване, идентифициране, възстановяване и обновяване на природното и културно наследство на територията;
- Инвестиции в нематериално културно наследство: изследване, документиране и съхраняване на елементи от него, в т.ч. местния фолклор, опазване на мемориални и природни пространства;
- Дейности, насочени към развитие на спорта (спортни събития и др.);
- Насърчаване на екологичната култура за опазване на природното наследство на селата;
- Изграждане, реконструкция, ремонт, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на туристически информационни центрове;

Важно: По мярката са допустими дейности, насочени към създаване на „интелигентни селища“ („Smart-villages“) на територията на МИГ“Гулянци-Плевен“ , свързани с

- подкрепа на иновативни решения за създаване на устойчиви модели
- интелигентни еко селища, социални селища, IT селища и др.,
- Ландшафтно планиране и реконструкция на стари сгради – използването на стари сгради или налични парцели в полза на местната общност;
- дигитализация и подобряване на телекомуникационната свързаностс цел устойчиво развитие на съответния район;
- подобряването на условията за живот, които биха довели до задържане на населението и привличане на нови жители;
- свързани с развитие на бизнес модели, които привличат работници и жители(временно или постоянно пребиваващи на територията)

	▪ създаването на икономическа зона, IT академия, ▪ устойчива селска мобилност, споделени пространства
Допустими разходи	**Инвестиционни разходи съгласно чл. 73 от Регламент (ЕС) № 2021/2115:** • строително-монтажни работи за изграждане, ремонт, реконструкция, преустройство, поддръжка или възстановяване; • закупуване на нови машини, съоръжения, оборудване и обзавеждане, • общи разходи, свързани с основните разходи по проекта като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, предпроектни проучвания, придобиване на патентни права и лицензи, авторски права и строителен надзор в размер на до 12% от общия размер на допустимите разходи по проектното предложение; • компютърен софтуер; • други нематериални активи, различни от софтуер (книги, филми и др.); • специализирани превозни и транспортни средства, свързани с основната дейност на проекта;
Финансови параметри	**Минималният размер** на допустимите разходи за едно проектно предложение е 20 000 лева. **Максималният размер** на допустимите разходи за едно проектно предложение е 234 696 лева. **Общ бюджет на мярката:** 234 696,00 лева.
Интензитет на финансовата помощ	▪ 100% за получател публично лице и проектът не генерира приход; ▪ 70% за получател публично лице и проектът генерира приход; ▪ 60% за получател юридическо лице с нестопанска цел; ▪ 70% за получател частно лице и/или юридическо лице с нестопанска цел и проектът е в обществена полза. Мярката ще се изпълнява в съответствие с правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) към помощта de minimis, публикуван в Официален вестник на ЕС L 352 от 24.12.2013 г. и последващи изменения на нормативната уредба в областта на държавните и минималните помощи. Следва да се има предвид, че кандидати са недопустими да получат минимална помощ, съответно и да бъдат бенефициенти по мярката за ВОМР, ако попадат в забранителните режими на помощ в съответствие с Регламент

	(ЕС) № 1407/2013 г. и последващи изменения на нормативната уредба в областта на държавните и минималните помощи.
Критерии за оценка на проекти	***Предвиждат се два етапа на оценка:*** ***Първи етап: Административно съответствие и допустимост на кандидата и проектното предложение*** Втори етап: Техническа оценка на проекта, съгласно следните критерии за оценка и тяхната тежест:

№	КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР	Максимален брой точки
1	Значимост/въздействие на проекта ▪ Проектът има регионално или надрегионално въздействие – 15 т. ▪ Проектът има местно значение – 10 т.	15
2	Проектът предвижда дейности/мерки, които предоставят възможности за нова за територията форма на използване на природните ресурси и/или културно-историческото наследство за територията на МИГ или за населеното място, в което се реализира	5
3	Проектът включва участието на лица от уязвими общности, в т.ч. роми и/или деца и младежи до 29 г. възраст и/или лица с увреждания	9
4	Дейностите по проекта пресъздават уникалните местни изделия и културното наследство по иновативен и нетрадиционен начин, отразяващ съвременните методи за анимация в туризма	8
5	Дейностите предвиждат разнообразяване на туристическите дейности или създаване на нов туристически продукт/услуга	7
6	Проектът е свързан с развитие на културен или екологичен туризъм	6
7	Проектът надгражда резултатите от предишен проект	5
8	Кандидатът е юридическо лице с нестопанска цел или читалище	15
9	Дейностите по проекта се осъществяват в селата на територията на МИГ	5
10	Дейностите по проекта съхраняват и опазват културно-историческо наследство на територията или проучват значимостта на нови и съществуващи ценности.	10

		ОБЩО	**85**

Мярка „Сътрудничество и подготвителни дейности за него“

Мярка 6	***Мярка 6 „Дейности за сътрудничество и подготовка за него.“***
Описание на целите	Мярката цели: ▪ осъществяване на съвместни дейности, допринасящи за устойчивото развитие на местните общности и подпомагащи постигането на целите на стратегиите за ВОМР и на СПРЗСР 2023 – 2027 г. като обучения, изграждане на капацитет, споделяне на опит, обмен на ноу-хау и стимулиране въвеждането на иновативни дейности на местно ниво; ▪ създаване на европейска идентичност в допълнение към местната, регионалната и националната идентичност; ▪ подкрепа за промотиране на характерни за местните територии и общности продукти, марки, дейности, забележителности и др. Проектите трябва да целят развитието на териториите, на които се **изпълняват** стратегиите за ВОМР на МИГ, и да съответстват на и да допринасят за постигане целите и приоритетите на стратегията/ите за ВОМР на съответната/ите МИГ и на СПРЗСР 2023 - 2027 г. Очаквани резултати от предоставянето на финансовата помощ от изпълнението на проектите за сътрудничество са: ▪ разработени съвместени продукти/услуги, придобити активи, извършени строително-монтажни работи или строително-ремонтни работи на територията на партньорите от Република България; ▪ проведени изследвания и пазарни проучвания, директно свързани със съвместния продукт/услуга; ▪ реализирани промоционални или маркетингови кампании; ▪ изграден капацитет, споделен опит и ноу-хау.
Обхват на мярката	Дейностите по проектите за сътрудничество се осъществяват на територите на действие на партньорите и асоциираните партньори по проекта. Проектите за вътрешнотериториално сътрудничество се изпълняват на територията на действие на партньорите и асоциираните партньори от Република България. Проектите за транснационално сътрудничество се изпълняват както на територията на действие на партньорите – местни инициативни групи (МИГ)

	от Република България, така и на територията на действие на асоциираните партньори по проекта – на територията на страни от и извън Европейския съюз.
Допустими кандидати	МИГ „Гулянци – Плевен“
Допустими дейности	Дейностите по мярката следва да допринасят за: ▪ развитието на териториите на МИГ, чрез взаимодействие и реализиране на съвместни проекти и включват: ▪ Разработване на съвместен продукт/услуга/дейност, вкл. разходи за материални и нематериални активи; ▪ Извършване на изследвания, проучвания и анализи, директно свързани със съвместния продукт/услуга/дейност; ▪ Реализиране на промоционални и маркетингови кампании; ▪ Организиране на заседания, обучения, семинари, съвместни събития, срещи с потенциални партньори или партньори по проекта; ▪ Извършване на информационни кампании, включващи организиране на срещи, конференции, публикуване и излъчване в медиите; ▪ Дейности по координация (извършване на разходи за наемане на допълнителен персонал, пътни разходи, разходи за нощувки и храна, хонорари за експерти,разходи за превод, разходи за комуникация). **Важно:** Дейностите за сътрудничество трябва да отговарят на следните условия за допустимост: ▪ да са свързани и да водят до развитието на територията на МИГ „Гулянци- Плевен“; ▪ да съответстват на и да допринасят за постигане целите и приоритетите на стратегията за ВОМР на МИГ и СПРЗСР 2023 – 2027 г. ▪ да се изпълняват съгласно сключено споразумение между най-малко двама партньори МИГ от България и/или МИГ, изпълняващи стратегии за ВОМР от друга държава – членка от ЕС; **Важно:** В партньорството за дейностите по сътрудничество могат да участват и други юридически лица от страната и чужбина със собствен финансов принос. **Важно:** По мярката са допустими дейности, насочени към създаване на „интелигентни селища“ („Smart-villages“) на територията на МИГ“Гулянци-Плевен“ , свързани с изготвянето на стратегии за създаване на интелигентни селища;
Допустими разходи	По мярката са допустими следните разходи за:

	▪ разработване на съвместен продукт/услуга/дейност, вкл. материални и нематериални инвестиции; ▪ строително-монтажни или строително-ремонтни работи на територията на партньорите от Република България; ▪ други материални и нематериални активи; ▪ изследвания и проучвания, директно свързани със сътрудничеството, включително за издаване на становища; ▪ възнаграждения за външни експерти – физически или юридически лица за изпълнение на дейности, включително за преводачи; ▪ възнаграждения, свързани с координацията на планираните дейности на служители на МИГ; ▪ промоционални и маркетингови кампании за съвместния продукт/услуга; ▪ организиране и провеждане на обучения, семинари, съвместни събития и ▪ партньорски срещи; ▪ информираност – създаване на интернет страница за проекта, публикации в регионални медии, информационни конференции; ▪ публичност – изготвяне и разпространение на информационни материали и осигуряване на публичност, в т.ч. информационни табели; ▪ командировки на служителите на МИГ, експерти по проекта, включително преводачи, членове на колективния управителен орган и членове на колективния върховен орган на МИГ, както и други участници от територията в дейности, свързани с изпълнението на проекта, съгласно Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.) и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с Постановление № 115 на Министерския съвет от 2004 г. (Обн., ДВ, бр. 50 от 2004 г.); ▪ преводи (писмени и симултанни); ▪ .пощенски и куриерски услуги; ▪ такси за издаване на документи, свързани с изпълнението на проекта
Финансови параметри	**Общ бюджет на мярката:** 58 674,00 лева.
Интензитет на финансовата помощ	Финансовата помощ е в размер до 100% от допустимите разходи по проект.

Критерии за оценка на проекти	По указания на УО на СПРЗСР 2023 - 2027.

Мярка „Управление, мониторинг и оценка на стратегията и нейното популяризиране“

Мярка 7	***Мярка 7 „Управление, мониторинг и оценка на стратегията за ВОМР и нейното популяризиране“***
Допустими дейности	▪ Дейности за управление, мониторинг и оценка на стратегиите съгласно чл. 34, параграф 1, буква „в“ от Регламент (ЕС) 2021/1060, както и дейности, свързани с популяризирането на стратегиите за ВОМР. Подпомагането за дейностите по управление, мониторинг и оценка на стратегиите за ВОМР и тяхното популяризиране не може да надвишава 25 на сто от общия размер на публичния принос на ЕЗФРСР по стратегията ▪ Допустими за извършване са дейности по управление, мониторинг и оценка на стратегията, включително улесняването на обмена между заинтересованите страни, съгласно СВОМР на МИГ “Гулянци – Плевен; ▪ Допустими за извършване са дейности по популяризиране на стратегиията на МИГ “Гулянци – Плевен;
Допустими разходи	▪ **Разходи за управление, мониторинг и оценка на стратегиите:** ▪ разходи за заплати, както и задължителни по силата на нормативен акт ▪ разходи за социални и здравни осигуровки за персонала, обезщетения за временна неработоспособност и други, дължими от работодателя по силата на нормативен акт; ▪ разходи за външни услуги, възнаграждения и осигуровки, дължими от МИГ на експерти (физически или юридически лица), свързани с прилагането на стратегията (оценители, консултанти, външни експерти, счетоводно обслужване); ▪ Непреки разходи: а) за услуги, непряко свързани с прилагането на стратегията (правни, одиторски); б) разходи за наем на офис; в) разходи за комуникация и външни услуги (телефон, интернет, пощенски услуги,

	- куриерски услуги, топло- и електроенергия, вода, охрана на офиса, електронен подпис, - застраховане на дълготрайни материални активи по смисъла на чл. 50, т. 2 от Закона за - корпоративното подоходно облагане, закупени със средства от настоящия или предходния програмен период по подхода ВОМР); г) разходи за закупуване на офис консумативи и канцеларски материали; д) разходи за наем на лек автомобил с под 150 к.с. и с над 5+1 места за МИГ, коитонямат закупен лек автомобил; е) разходи за закупуване на гориво за лек автомобил; ж) други непредвидени оперативни разходи. ▪ Разходи за командировки на екипа и членовете на колективния върховен орган на МИГ съгласно Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.) и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с Постановление № 115 на Министерския съвет от 2004 г. (Обн., ДВ, бр. 50 от 2004 г.); ▪ разходи за закупуване на офис оборудване, обзавеждане и софтуер; ▪ разходи за закупуване на един лек автомобил с под 150 к.с. и с над 5+1 места, ако МИГ няма такъв или има закупен преди 2016 г.; ▪ разходи за обучения на екипа и членовете на колективния върховен орган във връзка с прилагането на стратегията за местно развитие; ▪ разходи, свързани с публични отношения (разходи за организиране на срещи на МИГ, разходи за работа в мрежа, участие на екипа и членовете на колективния върховен орган в срещи с други МИГ); ▪ разходи за участие на МИГ в дейности на Националната и на Европейската селска мрежа за развитие на селските райони, както и на Европейската ЛИДЕР асоциация и други асоциации на МИГ; ▪ финансови разходи, в т. ч. банкови такси за управление на една сметка и такси за издаване на изискуеми документи; ▪ разходи за мониторинг и оценка на стратегията за ВОМР.
Финансови параметри	**Общ бюджет на мярката:** 1 369 060 лева. От тях: ***Разходи за управление, мониторинг и оценка на СВОМР:*** 1 095 247 лв.

	Разходи за популяризиране на СВОМР: 273 812 лв.

6. Финансов план, включващ планираните средства от ЕЗФРСР:

Код на мярката	*Име на мярката*	*Общо за периода на стратегията*	
		лева	*%*
	Мерки, финансирани от СПРЗСР 2023 – 2027 г. (ЕЗФРСР)		
Мярка 1	Инвестиции в земеделските стопанства	782 320,00	13,33%
Мярка 2	Инвестиции за преработка на селскостопански продукти	293 370,00	5,00%
Мярка 3	Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони	1 271 270,00	21,67%
Мярка 4	Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони	1 858 010,00	31,67%
Мярка 5	Създаване на местен туристически продукт, свързан с местното наследство, изделия и храни“	234 696,00	4,00%
Мярка 6	***Мярка „Сътрудничество и подготвителни дейности за него“***	58 674,00	1%
Мярка 7	***Мярка „Управление, мониторинг и оценката на стратегията и нейното популяризиране“*** *(До 25% от средствата на ред „Общо средства за стратегията от ЕЗФРСР)*	1369060	23,33%
	ОБЩО СРЕДСТВА ЗА СТРАТЕГИЯТА ОТ ЕЗФРСР	5 867 400,00	100%

7. Описание на уредбата за управление, мониторинг и оценка, която показва капацитета на местната инициативна група да изпълни стратегията: *(не повече от 6 страници);*

7.1. Организационна структура на МИГ:

- Организационна структура/схема.	
7.2. Управление на МИГ:	
- Органи за управление и контрол;	Органите за управление на МИГ според Устава на Сдружение с нестопанска цел „Местна инициативна група Гулянци - Плевен“ са общото събрание и управителния съвет. **Общо събрание (ОС)** е колективен върховен орган за управление на МИГ „Гулянци - Плевен“ и се състои от всички членове на сдружението. Освен основните си правомощия по ЗЮЛНЦ, ОС избира и освобождава членовете и председателя на Управителния съвет, определя числеността и продължителността на мандата на членовете на Управителния съвет. По отношение на Стратегията за ВОМР, ОС приема и одобрява както самата стратегия, при необходимост я актуализира, така и нейния бюджет и годишни финансови отчети и доклади за дейността. Общото събрание се състои от 53 членове на Сдружението и включва: - 3 представители на публичния сектор; - 25представители на стопанския сектор; - 25 представители на нестопанския сектор. **Управителния съвет (УС)** се състои от най-малко 5 лица – членове на Сдружението, които се избират за срок до 5 години. По отношение на Стратегията за ВОМР, УС разработва проект за бюджета на СВОМР и го предлага за гласуване на Общото събрание, при одобрение го изпълнява. Също така УС подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на сдружението. УО взема решение за назначаване със заповед Комисия за избор на проекти (КИП). Управителният събрание се състои от 5 членове на Сдружението и включва: - 2 представители на публичния сектор;

	- 1 представители на стопанския сектор; 2 представители на нестопанския сектор.
- Описание на позициите и изискванията към изпълнителния директор и персонала.	Изпълнителният директор и двамата експерти по прилагане на СВОМР на Сдружението отговарят за прилагането на стратегията за ВОМР, като техните правомощия се определят с трудовите им договори като имат всички права, задължения и отговорности, които са им вменени изрично по закон, по силата на нормативни актове, свързани с прилагането на СВОМР, както и произтичащи от договорни задължения, указания, становища и други документи на УО на СПРЗСР, ДФЗ-РА, свързани е цялостния процес по прилагане и управление на СВОМР. Изпълнителният директор участва в заседанията на Управителния съвет с право на съвещателен глас. **Изпълнителният директор трябва да има:** 1. Завършено виеше образование, най-малко степен „магистър“; 2. Общ професионален стаж най-малко 10 години; 3. Управленски опит най-малко пет години; 4. Наличие на опит в изпълнението наблюдението, контрола или отчитането на проекти по ПРСР/Програми, финансирани от други европейски фондове над 5 години; **Експертът по прилагане на СВОМР трябва да има:** 1. Завършено виеше образование, най-малко степен „бакалавър“; 2. Общ трудов стаж най-малко две години; 3. Опит в управление и мониторинг на проект, програма или стратегия със стойност над 100 хиляди лева, финансирани от ЕС или от други международни донори.
7.3. Капацитет на местната инициативна група да изпълни стратегията за ВОМР:	
- Административен капацитет;	При одобрение на СВОМР, УС на МИГ ще назначи всички предвидени експерти, които ще отговарят на заложените изисквания за опит и компетентност.
- Материално – технически капацитет;	МИГ „Гулянци - Плевен“ разполага със самостоятелен офис в помещение, предоставено за ползване от Община Гулянци, което е достатъчно да обезпечи оперативното функциониране на Сдружението. Офисът разполага с достъп за хора с увреждания и се намира в административния център на община Гулянци – гр. Гулянци.
- Финансов капацитет;	За стартиране изпълнението на Стратегията за ВОМР е осигурен

	финансов ресурс от общинският бюджет на община Гулянци за обезпечаване управлението на Стратегия за ВОМР. В размер на 1 % от разходите за Мярка „Дейности по управление, мониторинг и оценка на стратегия за ВОМР и нейното популяризиране“

7.4. Описание на системата за мониторинг и оценка:

Наблюдението и оценката на Стратегията за местно развитие се основават на необходимостта да се отчита напредъка в прилагането на Стратегията, чрез системата от индикатори, описани в мерките. Системата за наблюдение и оценка има за цел да обезпечи с надеждна информация резултатите от прилагане на Стратегията за развитието на съответната територия и приносът и за общото въздействие на СПРЗСР. Така чрез наблюдението ще се събира информация за договорените средства, финансираните дейности/инвестиции и непосредствените резултати от изпълнението на проектите. Наблюдението на Стратегията ще се извършва от екипа на МИГ или наети от МИГ външни експерти. На база на събраната информация по проектите, МИГ ще подготвя и годишните си доклади за изпълнение на Стратегията за местно развитие и ще се отчита пред местната общност.

Мониторингът и оценката на стратегията ще включва няколко елемента:

1. **Оценка на процеса**. Оценява се как и до каква степен се изпълнява стратегията за ВОМР. Оценката засяга съответствието на извършваните дейности и интервенции със законовите и нормативните изисквания, съдържанието на плана за действие, оценка на очакванията на обществото/заинтересованите страни.

2. **Анализ на ефикасността на вложените разходи.** При тази оценка се сравняват резултатите и постиженията на стратегията с разходите (изразходваните ресурси) за тяхното получаване. Чрез анализа на съотношението „разходи/ползи“ се определят целесъобразността на направените вложения и адекватността на получените ползи. Анализът на ефикасността на разходите оценява уместността на разходите за постигане на заложените в стратегията цели. Чрез анализа на ефикасността на вложените разходи могат да се идентифицират най-изгодните възможности и начини за постигане на предвидените цели.

3. **Оценка на резултатите.** Оценява се до каква степен се постигат очакваните резултати на стратегията. Тази оценка се съсредоточава преди всичко върху резултатите и постиженията (включително странични, непланирани и нежелани ефекти), за да се прецени ефективността на програмата. Анализът на резултатите включва и въпроси, свързани с оценка на качеството на продуктите и услугите, предоставени на различните целеви групи.

4. **Оценка на въздействието.** Тук се оценява въздействието на публичната политика, реализирана посредством настоящата стратегия в различни аспекти, както и чистият ефект от изпълнението. Могат да се сравнят ефектите от стратегията с това, което би се случило, ако тя не се прилагаше. В този случай оценката е насочена преди всичко към степента на постигане на целите, а също и на постигнатите действителни в сравнение с очакваните резултати от прилагането на тази политика.

МИГ ще извършва редовни мониторингови посещения, според предварително разработен план-график. Те ще бъдат насочени към проследяване изпълнението на проектните дейности и качеството на услугите, потвърждаване, че услугата реално е била предоставена, инвестициите са били извършени, а правилата – спазени. Освен това мониторинговото посещение включва физическа

проверка дали обектът на договора е наистина наличен, съгласно спецификациите на проекта, както и че е правилно отразен.

МИГ ще изгради и поддържа собствена база данни, чрез която ще предвиди възможност за проследяването на определен набор от финансови индикатори, между които: брой и стойност на подадените заявления, брой и стойност на одобрените заявления, брой и стойност на сключените договори, брой и стойност на подадените искания за плащане, брой и стойност на одобрените искания за плащане, брой и стойност на успешно приключилите проекти. Тези базисни индикатори ще се допълват от поредица от индикатори за резултат и въздействие, които се осигуряват от информационната система. Екипът на МИГ ще поддържа актуална информация по отношение на напредъка по изпълнението на стратегията като редовно проследява заложените индикатори.

Процедури за годишните доклади за напредъка

МИГ изготвя **годишен доклад за отчитане изпълнението на СВОМР**, както и други доклади, анализи, отчети, справки и други във връзка с изпълнението на стратегията за ВОМР, изисквани от УО на **СПРЗСР** 2023 - 2027 г. Годишните доклади се изготвят в срок до 30 януари и се представят за одобрение от УС на МИГ.

В срок до 15 февруари на всяка следващата календарна година (след одобрението на СВОМР) МИГ представя на УО на СПРЗСР ***годишен доклад за отчитане изпълнението на стратегията за ВОМР***.

Изготвянето на доклада включва:

- анализ на база мониторинг на индикаторите за срок на дейности по проектите, изпълнение на заложените финансови показатели, публичност и информираност, заложени и изпълнени резултати за всеки проект;
- анализ на процеса на кандидатстване и изпълнение на проекти от бенефициенти към МИГ;
- анализ на риска в изпълнението на проектите, създаване на регистър на риска при стартиране на всеки проект, проведени превантивни действия и предотвратяване на риска;
- балансирано прилагане на мерките за периода.

Годишният доклад включва описание и анализ на средата и напредъка в изпълнение на целите и дейностите на Стратегията, дейностите по мониторинг и оценка на стратегията.

8. Описание на прилагането на хоризонталните принципи на ЕС съгласно чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060 при изпълнението на стратегията: *(не повече от 2 страници)*

Равенство между половете и липса на дискриминация:

Прилагане на принципа на равенство между половете - отчитайки проблемите на заетостта сред жените и младите хора и тяхното недостатъчно включване в социално икономическия живот на територията, Стратегията за ВОМР на МИГ „Гулянци - Плевен“ дава приоритет за жените и младежите в икономическата област, за да даде възможност за придобиване на равни права в заетостта и професионалната дейност и постигането на финансова независимост, което да

предотврати изоставането им. В тази връзка жени и младежи ще се ползват с приоритет при подбора на проекти по част от мерките, заложени в стратегията.

Около половината (47,5%) от местната общност, участвала в срещи, семинари, конференции, обучения и обществени обсъждания, свързани с изготвянето на СВОМР на МИГ „Гулянци - Плевен“, са жени като 47,5%. **Отделно, 52% от участниците в обученията за екип на МИГ и местни лидери са жени.**

Допринасяне за утвърждаване на принципа на равните възможности - стратегията допринася за утвърждаването на принципа на равните възможности чрез насърчаване дейностите по мерките, които дават възможност за реализацията на проекти, осигуряващи физически достъп за хора с увреждания, намаляване на изолираността на хората, живеещи в отдалечени места, осигуряване на достъп до информационни и комуникационни технологии и др. Освен това мерките в стратегията дават на всички потенциални бенефициери равен шанс при прозрачни условия на оценка на проектите.

Създаване на условия за превенция на дискриминацията – стратегията подкрепя стремежа на ЕС за прилагане на принципите на недискриминиране на населението по различен признак. При изготвянето на СВОМР на всички информационни срещи, обществени обсъждания и други събития са допуснати всички хора, които са проявили желание, без оглед на тяхната раса, етническа принадлежност, пол и сексуална ориентация.

Устойчиво развитие (защита на околната среда)
Спазването на този принципа за устойчиво развитие по отношение на околната среда ще бъде отчитан и при вземане на решение за подкрепа на конкретните бенефициенти, като се гарантира, че проектите ще бъдат подпомогнати при условие, че нямат значително отрицателно въздействие върху околната среда, както и че допринасят за засилване на социалната, икономическата и екологичната устойчивост на територията.

Когато дейностите включват инвестиционна подкрепа, задължително ще се изисква положително решение за оценка за въздействието върху околната среда (ОВОС), освен в случаите, когато такава не се изисква от Закона за опазване на околната среда. В мерките, насочени към подпомагане на земеделските стопанства и фирмите на територията, се дава приоритет на инвестиции, целящи устойчиво използване на ресурсите, опазване на околната среда и отчитане адаптирането към климатичните промени. Тези принципи са гарантирани чрез обективните критерии за оценка на проектите.

Оценката на изпълнението на Стратегията за ВОМР и нейният текущ мониторинг ще отчитат изпълнението на политиката за устойчиво развитие на територията на МИГ „Гулянци - Плевен“.

Насърчаване на заетостта и конкурентоспособността
Стратегията за ВОМР поставя акцент върху прилагане на иновации, „зелен“ растеж, развитие на интелигентни селища и алтернативна заетост:

- **Нови технологии и иновации** – стимулиране на биологично животновъдство, привеждане на земеделските стопанства в съответствие с изискванията на Общността, инвестиции в сгради и оборудване с цел подобряване на енергийната ефективност; инвестиции за пестене на ресурси,

пречистване на отпадни води, подкрепа за ИКТ проекти.

- **Зелен растеж** – подкрепа за инвестиции, свързани с производството за използване на органични отпадъци, получени от земеделската дейност на стопанството на кандидата или от местно производство; инвестиции свързани с производството на електричество или топлинна енергия посредством преработка на биомаса включително строителство или обновяване на складове за биомаса (за посрещане на собствени енергийни нужди на земеделската дейност на кандидата).
- **Заетост –** повишаване на заетостта на младите хора и жените, подкрепа за кандидати, които никога не са получавали подкрепа от Общността, подкрепа за новосъздадени предприятия, приоритет на проекти, чрез които ще бъдат създадени нови работни места.
- **Интелигентни селища –** СВОМР насърчава прилагането на концепцията за „интелигентните селища“ като насърчава решения и проекти, базирани на цифровите технологии, но не само. Социалните иновации са важна характеристика на
- „интелигентите селища“, особено на територията на МИГ, където има нужда от усъвършенстване на социалните услуги, подобряване достъпа до образование и включването на всички уязвими групи (особено по-възрастното население) в трудовия живот. Поради тази причина в СВОМР се предвижда в рамките на мярка 7 *„Управление, мониторинг и оценка на стратегията за ВОМР и нейното популяризиране“* да се изготви Стратегия за прилагането на интелигентния икономически преход и създаването на интелигентни села на територията на МИГ „Гулянци - Плевен“ (Стратегия за интелигентни селища), а като част от общите индикатори за изпълнение на СВОМР е заложен индикатор *„R.40 „Интелигентен икономически преход в селските райони: Брой на подкрепени стратегии за „умни села“,* което показва ангажимента на МИГ към концепцията за прилагане на интелигентни селища в България.